

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

26. juni 2008

FVM 552

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008

---

1. Formandskabets arbejdsprogram for andet halvår af 2008
- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 3

2. Sundhedstjekket
  - Forslag til Rådets forordning om fælles regler for den fælles landbrugspolitik's ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere
  - Forslag til Rådets forordning om ændringer af den fælles landbrugspolitik ved ændring af forordning (EF) nr. 320/2006, (EF) nr. 1234/2007, (EF) nr. 3/2008 og (EF) nr. [...] /2008
  - Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
  - Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2006/144/EF om Fællesskabets strategiske retningslinjer for udvikling af landdistrikterne (programmeringsperioden 2007-2013)
  - *Politisk drøftelse*KOM (2008) 306
Side 7

3. Forslag til ændring af Rådets forordning (EF) Nr. 1290/2005 om finansieringen af den fælles landbrugspolitik og Rådets forordning (EF) Nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) med henblik på oprettelsen af en skolefrugtordning
Udveksling af synspunkter
KOM-dokument foreligger ikke
Side 21

4. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret A2704-12- sojabønne (ACS-GHØØ5-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003
- *Vedtagelse*
KOM (2008) 218
Side 24

5. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret bomuld LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003
- *Vedtagelse*
KOM (2008) 226
Side 29

6. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om gennemførelsesbestemmelser for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om brug af kemiske midler til at fjerne overfladeforurening fra fjerkræslagtekroppe
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 34

7. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, for så vidt angår handelsnormer for fjerkrækød
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2008) 336
Side 41

8. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2015/2006, og (EF) nr. 40/2008 for så vidt angår fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande
- *Vedtagelse*
KOM (2008) 377
Side 44

9. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 46

10. Kommissionens ændringsforslag nr. 5 til EU's budget for 2008
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2008) 381
Side 49

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 15. juli 2008

---

1. Formandskabets arbejdsprogram for andet halvår af 2008 KOM-dokument foreligger ikke

---

Nyt notat.

Resumé

Under fransk formandskab vil forslagene til Sundhedstjekket optage en stor del af mødedagsordenen på rådsmøderne (landbrug og fiskeri). Andre væsentlige sager under fransk formandskab vil være mærkningsforslaget på fødevarerområdet og Kommissionens kommende forslag om en fælles europæisk skolefrugtsordning. På fiskeriområdet vil man bl.a. have en første uformel drøftelse af den fremtidige reform af EU's fiskeripolitik. Formandskabets program vurderes ikke i sig selv at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Frankrig overtager den 1. juli 2008 formandskabet for EU. Frankrig er det første land i den nye formandskabstrojka, som udover Frankrig består af Tjekkiet og Sverige.

Det forventes, at Frankrig på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008 vil præsentere sit formandskabsprogram for andet halvår af 2008 vedrørende fødevarer, landbrug og fiskeri.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Forslagene til Sundhedstjekket vil blive forhandlet under fransk formandskab og forventes foreløbig vedtaget inden 1. januar 2009. De vigtigste punkter i Kommissionens forslag er:

- tilpasning og forenkling af enkeltbetalingsordningen, herunder yderligere afkobling af støtteordninger
- afvikling af udtagningsforpligtelsen (brak)
- yderligere modulation, dvs. overførsel af midler fra den direkte landbrugsstøtte til anvendelse i landdistriktspolitikken
- en udvidet anvendelse af artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003, herunder forsikringsordninger og kriseforanstaltninger
- trinvis udvidelse af mælkekvoterne indtil kvotesystemet udløber i 2015
- afvikling af visse interventions- og støtteordninger samt væsentlige begrænsninger i anvendelsen af de tilbageblevne ordninger

- håndtering af nye udfordringer vedrørende klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet

Den 27. august 2008 forventes Europa-Parlamentets landbrugsudvalg at vedtage sin betænkning, hvorefter Europa-Parlamentet vil afgive sit høringssvar i forbindelse med sessionen 17.-19. november 2008. Frankrig forventer således, at der kan opnås politisk enighed på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. – 18. november 2008. Frankrig opererer endvidere med muligheden for at indkalde til et ekstraordinært rådsmøde den 28. november 2008.

Yderligere landbrugssager:

Forslaget om en fælles europæisk skolefrugtsordning forventes behandlet under fransk formandskab. Kommissionen forventes at præsentere et forslag til en skolefrugtsordning den 8. juli 2008 med henblik på drøftelse på Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008. Forslaget forventes at tage udgangspunkt i, at en skolefrugtsordning vil sikre fremtidens forbrug, udvikle sektoren og fremme innovation. Samtidig forventes forslaget at tage udgangspunkt i, at en skolefrugtsordning kan fremme sundheden blandt skolebørn.

Fødevarer- og veterinærsager:

Forhandlingerne vedrørende den nye forordning om generelle mærkningsregler vil fortsætte under fransk formandskab. Forordningen vil erstatte en række direktiver, herunder det horisontale (generelle) mærkningsdirektiv, samt næringsdeklarationsdirektivet. Der lægges op til en større revision af de gældende regler om næringsdeklaration, herunder, at næringsdeklaration bliver obligatorisk, og der åbnes for angivelsen af næringsdeklarationsoplysninger på forsiden af fødevarerne. Det foreslås, at GDA (Guideline Daily Amount - Anbefalet Daglig Mængde) kan indgå som oplysning på forsiden af fødevarerne. Forhandlingerne er endnu på et indledende stadie.

I forhold til forhandlingerne omkring mærkningsreglerne for foder forventes disse afsluttet i en 1. læsningsaftale med Europa-Parlamentet i november eller december 2008.

Drøftelserne om forslaget til revision af ”novel food”-forordningen fortsætter ligeledes under fransk formandskab. Novel food-reglerne omfatter godkendelse af nye fødevarer inden markedsføring heraf i EU. Ved nye produkter forstås i den nuværende forordning fødevarer og fødevaringredienser, der ikke har været anvendt til konsum i nævneværdigt omfang i EU før maj 1997. Desuden forventes forslaget at omfatte fødevarer fremstillet ved hjælp af nye teknologier som nanoteknologi og muligvis kloning. Der arbejdes også her hen imod en vedtagelse af forslaget i 1. behandling under fransk formandskab.

Kommissionen har 13. juni 2008 oversendt forslag til Rådet i dansk sprogversion om animalske bi-produkter, som har til hensigt at forenkle og effektivisere den eksisterende lovgivning for håndteringen af animalske bi-produkter, samtidig med at det eksisterende høje niveau for fødevarerens sikkerhed, dyresundhed og miljøbeskyttelse bevares. Det kommende franske formandskab har tilkendegivet at ville prioritere forslaget under deres formandskab med henblik på en mulig vedtagelse i 1. behandling.

Endelig på fødevareområdet forventes Kommissionens forslag om at anvende kemiske midler til at fjerne overfladeforurening fra fjerkræslagte-kroppe at blive fremlagt under fransk formandskab. Forslaget fremsættes af Kommissionen for at imødekomme amerikanske ønsker i det transatlantiske samarbejde om ophævelse af det europæiske importforbud mod kemisk behandlet fjerkrækød. En ophævelse af det gældende forbud kræver ændring af gældende fællesskabslovgivning. Det kan ikke udelukkes, at amerikanerne vil bringe sagen op i WTO-regi.

Frankrig har tidligere meldt ud, at de ønsker at sætte fokus på EU's fødevarsikkerhed i forbindelse med 3. landsimport.

Fiskerisager:

Under fransk formandskab vil man påbegynde drøftelserne om et nyt forslag om tekniske foranstaltninger for at fremme bevarelsen af fiskebestandene, reducere udsmid og beskytte sårbare marine habitater i EU-farvande. Formålet med forslaget er at fastlægge de generelle principper, der ligger til grund for alle tekniske foranstaltninger i EU farvande andre steder end i Østersøen, Sortehavet, Middelhavet og for fiskeri efter stærkt vandrende fiskebestande i alle farvande, tillige med et lille antal specifikke foranstaltninger, som skal gælde permanent i alle områder. Tanken er, at der med forslaget kan opnås klarere og enklere tekniske regler for EU-fiskeriet, og regler, der er bedre tilpasset de forskellige økosystemer.

Forhandlingerne om forslaget til genopretningsplan for torsk i bl.a. Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat forventes at blive videreført under fransk formandskab. Forslaget forventes vedtaget på rådsmødet i november 2008.

Ligeledes vil det franske formandskab skulle lede forhandlingerne om fastsættelse af fiskerimulighederne for 2009. Her vil fokus være rettet mod fastsættelse af fiskerimulighederne på et bæredygtigt grundlag i henhold til den videnskabelige rådgivning, hvilket bl.a. kan forbedre mulighederne for genopretning af bestande.

Kommissionen forventes endvidere i oktober eller november 2008 at præsentere et forslag til en ny kontrolforordning.

Endelig vil det være under fransk formandskab, at EU forventes for 1. gang at have en uformel drøftelse om den fremtidige reform af EU's fiskeripolitik. Kommissionen forventes først i 2009 at præsentere en grønbog til reform af EU's fiskeripolitik.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabsprogrammet.

Konsekvenser

Præsentationen af formandskabsprogrammet forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

I skriftligt høringssvar fra den 25. juni 2008 lægger Landbrugsraadet vægt på, at der så tidligt som muligt i løbet af 2. halvår 2008 i Ministerrådet opnås enighed om forslagene til sundhedstjekket, for dermed at give erhvervet den nødvendige tid til at forberede sig på eventuelle ændringer.

Landbrugsraadet ser frem til processen omkring etablering af en skolefrugtordning og finder, at det er et vigtigt punkt at få på dagsorden.

I forhold til fransk fokus på EU's fødevarerikkerhed i forhold til 3. landsimport, finder Landbrugsraadet, at det er væsentligt at bevare en veterinærfaglig tilgang.

Forslaget om mærkning af fødevarer fremhæves af Landbrugsraadet, idet næringsdeklaration af fødevarer giver forbrugere reelle muligheder i forhold til at træffe det sunde valg. Ifølge Landbrugsraadet bør forslaget følges af en understøttende oplysningsindsats om næringsdeklaration.

Landbrugsraadet påpeger i forhold til forslaget om foder-mærkningsreglerne, at fagligheden er vigtigst og bør sikre en ordentlig gennemarbejdning af reglerne, inden de vedtages.

Endelig fremhæver Landbrugsraadet i forhold til forslaget om revision af biproduktforordningen, at erhvervet ønsker en endnu tydeligere adskillelse af affald fra biproduktforordningen, således, at affaldsforordningen kun finder anvendelse i særlige nødsituationer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens foreløbige generelle holdning er, at man fra dansk side vil tage de franske prioriteter for arbejdet til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet vil tage præsentationen af programmet til efterretning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

2. Sundhedstjekket

- **Forslag til Rådets forordning om fælles regler for den fælles landbrugspolitik om ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere**
- **Forslag til Rådets forordning om ændringer af den fælles landbrugspolitik ved ændring af forordning (EF) nr. 320/2006, (EF) nr. 1234/2007, (EF) nr. 3/2008 og (EF) nr. [...] /2008**
- **Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)**
- **Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2006/144/EF om Fællesskabets strategiske retningslinjer for udvikling af landdistrikterne (programmeringsperioden 2007-2013)**
- *Politisk drøftelse*

KOM (2008) 306

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. juni 2008.
Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af 2003 reformen af den fælles landbrugspolitik, blev det fastsat, at der i 2008 skal foretages en gennemgang af EU's landbrugspolitik, med henblik på gennemførelse af nødvendige ændringer og tilpasninger i perioden frem til 2013. Kommissionen fremsatte derfor den 20. november 2007 en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om forberedelser til "sundhedstjekket" af reformen af den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen foreslår i de juridiske forslag fremsat den 23. maj 2008 en række ændringer og tilpasninger af den fælles landbrugspolitik. De vigtigste punkter i forslaget er:

- *tilpasning og forenkling af enkeltbetalingsordningen, herunder yderligere afkoblinger af støtteordninger*
- *afvikling af udtagningsordningen (brak)*
- *yderligere modulation og overførsel af midler til anvendelse i landdistriktspolitikken*
- *en udvidet anvendelse af artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003*
- *trinvis udvidelse af mælkekvoten indtil kvotesystemet udløber i 2015*
- *afvikling af visse interventions- og støtteordninger samt væsentlige begrænsninger i anvendelsen af de tilbageblevne ordninger*
- *håndtering af nye udfordringer vedrørende klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet*

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2008) 306 fremsat forslag til:

- Rådets forordning om fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere
- Rådets forordning om ændringer af den fælles landbrugspolitik ved ændring af forordning (EF) nr. 320/2006, (EF) nr. 1234/2007, (EF) nr. 3/2008 og (EF) nr./2008.
- Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udviklingen af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2006/144/EF om Fællesskabets strategiske retningslinjer for landdistriktsudviklingen (programperiode 2007 til 2013)

Forslagene er oversendt til Rådet den 20. maj 2008.

Forslagene til forordninger er fastsat med hjemmel i TFE artikel 36, 37 og 299 stk. 2 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget til beslutning er fastsat med hjemmel i forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udviklingen af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) art. 9 og 10.

Forslagene forventes sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008 med henblik på drøftelse på baggrund af et spørgeskema fra formandskabet.

Nærhedsprincippet

Forslagene er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

I forbindelse med at Rådet i september 2003 vedtog en reform af den fælles landbrugspolitik, blev der indsat revisionsklausuler, som indebærer, at der i 2008 skal foretages en gennemgang af EU's landbrugspolitik, for at konstatere om der er forhold, som fungerer uhensigtsmæssigt, og om der af den grund skal foretages yderligere ændringer og tilpasninger af landbrugspolitikken. Kommissionen fremsatte derfor den 20. november 2007 en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om forberedelser til "sundhedstjekket" af reformen af den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen finder, at Fællesskabet ud over de nødvendige tilpasninger bør videreføre udviklingen af den fælles landbrugspolitik. Der skal derfor gennemføres en række tiltag, som lægger op til den videre udvikling af den fælles landbrugspolitik frem til 2013.

De vigtigste elementer i Kommissionens forslag til ændringer og tilpasninger af den fælles landbrugspolitik er følgende:

Enkeltbetalingsordningen

- Etablering af mulighed for at alle medlemslande kan arbejde hen imod en ensartet støttesats for landbrugsarealerne indenfor hver region
- Forenkling af krydsoverensstemmelse
- Forenkling af enkeltbetalingsordningen ved yderligere afkobling af produktionsbundne direkte støtteudbetalinger
- Afvikling af kravet om udtagning (brak)

Finansielle ordninger

- Øget modulering samt progressiv reduktion (capping) af direkte støtteudbetalinger
- Mere fleksibilitet for evt. tilbageholdelse af 10 pct. af den direkte støtte og flere muligheder for anvendelse af dele af den direkte støtte til andre formål (gl. artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003)
- Fastsættelse af nedre støttegrænser

Markedsordninger

- Afskaffelse af visse interventionsordninger samt indskrænkninger i anvendelse af de resterende interventionsordninger
- Afskaffelse af en række mindre støtteordninger samt indskrænkninger af de andre ordninger
- Forberedelse af afviklingen af mælkekvotesystemet, herunder udvidelse af mælkekvoten

Nye udfordringer

- Håndtering af klimaændringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet i landdistriktspolitikken

Enkeltbetalingsordningen

Etablering af mulighed for at udbetale en ensartet støttesats for betalingsrettighederne indenfor hver region

Som led i 2003-reformen blev der fastsat flere muligheder for medlemslandene for at vælge en model til beregning af værdien af den enkelte landmands betalingsrettigheder: Den historiske model, den regionale model og hybridmodellen (en kombination af de 2 modeller).

I hybridmodellen, som blev anvendt i Danmark, blev hovedparten af den afkoblede støtte fordelt med en basisstøtte på grundlag af de arealer, som landmanden havde på ansøgningstidspunktet i 2005, og dele af den animalske afkoblede støtte blev fordelt på grundlag af referenceperioden fra 2000 til 2002.

Kommissionen foreslår, at alle medlemslande, uanset hvilken model de har anvendt, skal have mulighed for at udligne værdien mellem betalingsrettighederne. Det foreslås, at medlemsstaterne senest den 1. august 2009 kan beslutte at gennemføre helt eller delvis udligning fra 2010/2011. Hvis et land vælger at anvende denne ordning, skal udligningen ske over mindst 2 år med højst 50 % om året efter objektive og ikke diskriminerende kriterier.

Krydsoverensstemmelse og god landbrugs- og miljømæssig stand

Udbetaling af støtte er afhængig af overholdelse af udvalgte regler indenfor miljø, folkesundhed og dyre - og plantesundhed, dyrevelfærd samt god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM) (krydsoverensstemmelse). Kommissionen foreslår at fjerne krydsoverensstemmelse for visse bestemmelser i direktivet for beskyttelse af vilde fugle og i direktivet om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter. Kommissionen foreslår endvidere under GLM at indføre nye normer for bevarelse af landskabstræk (hegn, søer, grøfter, grupper af træer mv.), samt randzoner langs vandløb.

Endelig foreslår Kommissionen at indføre bagatelgrænser, en de-minimis regel på 100 Euro, en regel om støttemodtagers ansvar for overholdelse af krydsoverensstemmelse hele kalenderåret og en ny definition af begrebet ”bedrift” på landdistriktsområdet svarende til reglerne for krydsoverensstemmelse for direkte betalinger.

Afkobling af direkte støtteudbetalinger

Kommissionen foreslår afkobling af en række frivilligt og obligatorisk koblede støtteudbetalinger. Kommissionen foreslår endvidere, at de afkoblede støttebeløb udbetales til de berørte landmænd som tillæg til værdien af deres betalingsrettigheder og på baggrund af en referenceperiode, som skal nærmere fastlægges indenfor en periode fra 2005 til 2008.

Frivilligt koblede støtteordninger

Kvægpræmier

Kommissionen foreslår, at handyr- og slagtepræmier for kvæg afkobles, dog med en overgangsordning således at der udbetales 50 % af den eksisterende støtte for produktionsårene 2010 og 2011, hvorefter støtten bortfalder helt. Præmieordningerne for ammekøer og moderfår og geder kan videreføres.

Andre frivilligt koblede ordninger

Det foreslås at den resterende hektar-støtte, støtte til humle og markfrø samt kvalitetspræmien for durum hvede afkobles fra 2010.

Obligatorisk koblede støtteordninger

Proteinafgrøder, ris, olivenolie, nødder, forarbejdning af hørfibre, kartoffelstivelse og tørret foder

Kommissionen foreslår, at støtte til produktion af disse produkter afkobles fra 2010.

For ris foreslås en overgangsperiode, som indebærer, at der i perioden 2010 til 2012 udbetales 50 % af nuværende støtte.

For forarbejdning af hørfibre foreslås en overgangsordning, som indebærer, at støtten for 2011 og 2012 udbetales med 50 % af den aktuelle støtte, hvorefter støtten afkobles helt.

Kartoffelstivelse

Under denne ordning udbetales produktionspræmien til stivelsesfabrikkerne for fremstilling af kartoffelstivelse samt direkte støtte til de landmænd, der avler kartofler til stivelsesfremstilling.

Kommissionen foreslår en afkobling af produktionspræmien til fabrikkerne fra 2011. Kravet om anvendelse af minimumspris bortfalder med afkobling af produktionspræmien. Endvidere foreslås en afkobling af den direkte støtte til landmændene, dog med en overgangsordning, således at der i 2011 og 2012 fortsat udbetales 50 % af den nuværende direkte støtte, hvorefter støtten vil være fuldt afkoblet. Kvoten for produktion af kartoffelstivelse afskaffes efter overgangsperioden i 2013.

Tørret foder

Støtten til produktion af tørret foder udbetales til tørringsvirksomhederne. Kommissionen foreslår, at støtten til produktion af tørret foder afkobles fra 2011.

Afvikling af kravet om udtagning (brak)

Kommissionen foreslår afskaffelse af pligten til udtagning af landbrugsjord. Kommissionen foreslår samtidig, at medlemslandene gives passende instrumenter til at kunne sikre, at miljøfordelene kan opretholdes gennem landdistriktsprogrammet og gennem nye krydsoverensstemmelseskrav (der indføres under GLM nye normer for randzoner langs vandløb).

Den forenklede generelle arealbetalingsordning for de nye medlemslande (SAPS)

Efter de nugældende bestemmelser kan de nye medlemslande - EU 10 - anvende den forenklede arealbetalingsordning frem til 2010, og EU-2, Bulgarien og Rumænien frem til 2011. Kommissionen foreslår nu, at de nye medlemslande skal kunne anvende den forenklede arealbetalingsordning frem til 2013.

Finansielle ordninger

Øget mulighed for tilbageholdelse af dele af den direkte støtte til andre formål (gl. artikel 69)

Kommissionen foreslår, at medlemslandene fra 2010 fremover skal kunne anvende op til 10 % af de nationale budgetlofter for direkte støtte til særlige programmer for landmænd (ny art. 68), herunder:

- a. særlige typer af landbrug, som er vigtige for beskyttelse af miljøet eller for forbedringer af kvaliteten og markedsføringen af landbrugsprodukter (videreførelse af den nuværende artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003),
- b. afhjælpning af særlige ulemper der påvirker landmænd i mejeri -, oksekøds -, fåre - og gedefabrikker og rissektoren, i miljøfølsomme og økonomisk sårbare områder,
- c. på arealer, hvor der gennemføres restrukturering og/eller udviklingsprogrammer for at undgå opgivelse af arealer og/eller for at håndtere særlige ulemper for landmænd i disse områder,
- d. i form af tilskud til betaling af præmier for afgrødeforsikringer,
- e. bidrag til gensidige fonde, der yder finansiel kompensation til landmænd, som har lidt økonomiske tab i forbindelse med veterinære og plantesygdomme.

Kommissionen foreslår endvidere, at støtteordninger under a, b og e begrænses til 2,5 % af de nationale budgetlofter. Endelig foreslår Kommissionen, at de medlemslande, som ønsker at anvende ordningen skal meddele dette til Kommissionen senest den 1. august 2009.

Øget modulering og progressiv reduktion af støttebeløb (capping)

Kommissionen foreslår en stigende modulering med 2 % om året fra 2009 til 2012 i alt 8 %. Sammenlagt med den eksisterende modulering på 5 % bliver den samlede modulering i 2012 13 %. De første 5.000 €, der udbetales til en landmand, er fortsat fritaget for modulation.

Kommissionen foreslår endvidere, at der i tillæg til modulering, indføres en progressiv reduktion af de større støtteudbetalinger jf. følgende model:

- Betalinger fra 100.000 til 199.999 € reduceres med yderligere 3 %
- Betalinger fra 200.000 til 299.999 € reduceres med yderligere 6 %
- Betalinger over 300.000 € reduceres med yderligere 9 %

Tabel: Af tabellen fremgår de samlede moduleringsprocentdele, der skal anvendes (nuværende + supplerende inkl. Progressiv reduktion)

Tærskler (€)	2009	2010	2011	2012
1 til 5 000	0	0	0	0
5 000 til 99 999	5 % + 2 % (=7 %)	5 % + 4 % (=9 %)	5 % + 6 % (=11 %)	5 % + 8 % (=13 %)
100 000 til 199 999	5 % + 5 % (=10 %)	5 % + 7 % (=12 %)	5 % + 9 % (=14 %)	5 % + 11 % (=16 %)
200 000 til 299 999	5 % + 8 % (=13 %)	5 % + 10 % (=15 %)	5 % + 12 % (=17 %)	5 % + 14 % (=19 %)
over 300 000	5 % + 11 % (=16 %)	5 % + 13 % (=18 %)	5 % + 15 % (=20 %)	5 % + 17 % (=22 %)

Kommissionen foreslår endelig, at de beløb, der inddrages ved udvidet modulering og progressiv reduktion, ubeskåret skal kunne anvendes i det medlemsland, hvor provenuet er opnået. De indtagne beløb foreslås overført fra søjle I til søjle II til håndtering af klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet (nye udfordringer).

Nedre støttegrænser

I dag er der mulighed for at undlade at udbetale beløb under 100 €. Endvidere kan der ikke udbetales enkeltbetaling for arealer mindre end 0,3 hektar.

Kommissionen foreslår, at en medlemsstat skal vælge én af følgende minimumsgrænser og derefter ikke må udbetale enkeltbetaling til landmænd hvis den valgte forudsætning ikke er opfyldt:

- (a) det samlede direkte støttebeløb i et givet kalenderår overstiger ikke 250 € eller
- (b) det støtteberettigede areal, der kan udbetales støtte til overstiger ikke en hektar

Kommissionen foreslår endvidere, at medlemslandene på et objektivt og ikke diskriminerende grundlag kan beslutte ikke at yde direkte støtte til virksomheder, hvis primære formål ikke er at udøve en landbrugsaktivitet.

Markedsordninger

Ændringer af mulighederne for intervention af landbrugsprodukter

Kommissionen foreslår at en række interventionsordninger afskaffes og at visse af de resterende interventionsordninger først kan tages i anvendelse efter en analyse af den aktuelle markedssituation.

Kommissionen foreslår, at:

- interventionsordningen for korn bibeholdes, men med visse indskrænkninger
- interventionsordningen for ris og durum hvede afskaffes
- interventionsordningen for svinekød afskaffes
- støtte til privat oplagring af smør bibeholdes, men med visse indskrænkninger
- støtte til privat oplagring af særlige oste afskaffes

Interventionsordninger for korn

Kommissionen foreslår visse ændringer af interventionsordningen for korn, som medfører at ordningen fremover får karakter af et sikkerhedsnet til brug i egentlige krisesituationer. Det foreslås, at interventionsmængderne for byg, sorghum og majs sættes til nul. Der vil således fremover kun kunne interveneres blød hvede af brødhvedekvalitet.

Endvidere foreslås, at opkøb skal foregå ved licitation samt at Kommissionen under særlige omstændigheder skal kunne fastsætte priser, mængder og de lande og regioner i hvilket intervention kan ske. Ved at anvende licitation ved opkøb af korn til intervention fungerer interventionsprisen ikke mere som en minimumspris. Ved tilbud af større mængder korn til intervention, vil anvendelse af licitation naturligt kunne medføre opkøbspriser, som ligger under interventionsprisen.

Endelig foreslår Kommissionen, at interventionsordningerne for ris og durum hvede afskaffes.

Interventionsordningen for svinekød

Kommissionen foreslår, at interventionsordningen for svinekød afskaffes. Interventionsordningen for svinekød har ikke været anvendt i en meget lang årrække.

Støtte til privat oplagring

Kommissionen finder, at der pga. markeds- og sæsonudsving i produktionen af smør, er grund til at bibeholde støtten til privat oplagring af smør. Kommissionen foreslår imidlertid, at privat oplagring af smør ikke mere skal udløses automatisk, men fremover beslutes af Kommissionen efter en analyse af markedssituationen.

Kommissionen foreslår, at støtte til privat oplagring af særlige oste (hårde italienske oste) afvikles, idet markedssituationen gør støtte til særlige værdiprodukter som oste overflødig.

Ændringer af en række mindre støtteordninger mv.

Kommissionen foreslår, at enkelte støtteordninger afskaffes, og at der fremover skal gennemføres analyser af markedssituationen, før andre støtteordninger tages i anvendelse.

Mejeriprodukter

Støtteordningerne for anvendelse af skummetmælkspulver til foder og anvendelsen af skummetmælk til fremstilling af kasein bibeholdes, men anvendelsen af disse ordninger skal fremover beslutes af Kommissionen efter en analyse af markedssituationen.

Støtte til anvendelse af smør til is og bagværk har været nulstillet siden 2004. Kommissionen finder at denne ordning er overflødig, og foreslår, at den afskaffes.

Stivelse

Støtte til anvendelse af stivelse i industrien foreslås afskaffet. I takt med de stigende verdensmarkedspriser for korn er støtten til anvendelse af stivelse i industrien blevet reduceret og støtten har været nulstillet i mere end et år.

Energiafgrøder

På baggrund af den aktuelle markedssituation finder Kommissionen ikke mere, at der er grund til at give støtte til energiafgrøder. Det foreslås derfor, at støtten til energiafgrøder afskaffes fra 2010.

Særlige markedsforanstaltninger i tilfælde af husdyrsygdomme

I tilfælde af, at husdyrsygdomme begrænser handelen mellem medlemslandene og tredjelande, kan Kommissionen jf. artikel 44 i forordning (EF) nr. 1234/2007 iværksætte foranstaltninger for at støtte markedet. Kommissionen foreslår, at denne bestemmelse fjernes og at der i stedet indføres en bestemmelse herom i den nye artikel 68 1 e ”gensidige dækkende fonde for erstatning ved husdyrsygdomme” i den nye horisontale forordning om enkeltbetalingsordningen. Det indebærer, at udgifterne til denne ordning fremover dækkes af en del af de inddragne støtteudbetalinger. Den eksisterende ordning (art. 44) kan iværksættes på ad hoc basis, mens ordninger under artikel 68 vil skulle fastlægges på forhånd, og senest i 2009.

Andre ordninger

Kommissionen foreslår at medlemslandene skal kunne godkende producentorganisationer indenfor alle sektorer.

Endelig foreslår Kommissionen, at en række forældede forordninger afvikles. Det drejer sig f.eks. om forordninger vedrørende finansiering af intervention, fødevarerhjælp til Polen (1989) og særlige tildelinger af mælkekvote (SLOM).

Forberedelse af blød landing når mælkekvotesystemet udløber

For at forberede den endelige afvikling af mælkekvotesystemet i 2015 foreslår Kommissionen en udvidelse af mælkekvoterne med 1 % om året i 5 år i årene 2009/2010 til 2013/14, hvilket svarer til den skønnede stigning i det interne forbrug af mælkeprodukter i EU i denne periode.

Kommissionen vil i 2011 forelægge en rapport over markedssituationen på mælkeområdet.

Nye udfordringer i landdistriktspolitikken

For at imødekomme de nye udfordringer for europæisk landbrug foreslår Kommissionen, at de yderligere modulerede midler (udover de første 5 pct.) målrettes indsatsen over for klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet. Kommissionen foreslår endvidere at der bliver mulighed for at benytte nye typer af indsats på disse områder som f.eks. permanent braklægning og ekstensivering. Endelig skabes der mulighed for at forøge støttebeløbene til de nye ind-

satser. De nye indsatser skal være indarbejdet i medlemslandenes landdistriktsprogrammer senest den 1. januar 2010.

Konsekvenser

EU-budgettet

Overordnet anfører Kommissionen, at sundhedstjekket har en begrænset netto-budget effekt, med en lille besparelse på 14 mio. € i 2013.

Afkobling

Ved gennemførelse af Kommissionens forslag om afkobling af en række eksisterende koblede direkte støtteordninger vil der indenfor søjle I i 2013 være overført udgifter i størrelsesordenen 2 mia. € til den direkte støtte i enkeltbetalingsordningen. Denne omfordeling har ingen overordnede konsekvenser for Fællesskabets budget.

Modulation/progressiv reduktion

Kommissionen foreslår en øget modulation/progressiv reduktion og overførsel af de inddragne midler fra søjle I - direkte støtteudbetalinger -, til søjle II – landdistriktspolitikken. Der er tale om indtagelse af en del af de allerede budgetterede udgifter i søjle I til anvendelse i søjle II, og overførslen har således ingen overordnede konsekvenser for Fællesskabets budget.

Forventet provenu med yderligere modulering inkl. progressiv reduktion i EU

	2010	2011	2012	2013
Modulering, mio. €	563	977	1.427	2.022

Ved anvendelse af de modulerede midler i medlemslandene kræves national medfinansiering, hvorved den totale budgetallokering til landbrugs- og landdistriktspolitik vil øges i forhold til status quo.

Forslaget om øget modulering med 2 % om året fra 2010 til 2013 (EU-finansår) til i alt 13 % samt progressiv reduktion, medfører en stadig stigende overførsel igennem årene indtil 2013, hvor der i alt sker en omfordeling på ca. 2 mia. € fra søjle I til søjle II.

Besparelser ved ændringer af interventions - og støtteordninger

Kommissionens forslag om indskrænkningerne i mulighederne for at intervenere korn, afvikling af støtte til energiafgrøder og indskrænkninger af anvendelsen af en række mindre ordninger på mejeriområdet, medfører en samlet besparelse på ca. 428 mio. euro i perioden 2010 til 2013.

Besparelser på områderne intervention og visse støtteordninger

	2010	2011	2012	2013	I alt
Besparelser, mio. €	9	180	115	124	428
Reduceret formålsbestemte indtægter (mindsket superafgift)	-	-	- 55	- 110	-165
Netto budgetindvirkning	9	180	59	14	263

Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter. 2 % af den anførte besparelse på 428 € i perioden 2010 til 2013 giver en samlet besparelse på ca. 8,5 mio. € eller knap 63 mio. kr.

Statsfinansielle konsekvenser

Det er vurderingen, at visse af de foreslåede ændringer af den fælles landbrugspolitik kan have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Modulation/progressiv reduktion

Øget obligatorisk modulation på 2 pct. årligt i regnskabsårene 2009-2012 vil medføre en stigning i modulerede midler som forventes at udgør ca. 125 mio. kr. om året (16,8 mio. €) beregnet på grundlag af forventede udbetalinger af direkte støtte i 2009.

Den nuværende obligatoriske modulation på 5 % medfører, at der i 2009 tilbageholdes 312,9 mio. kr. Ved den fulde modulering på 13 % i 2013, forventes de direkte støtteudbetalinger at blive reduceret med i alt 10,6 % eller 813,6 mio. kr. Forskellen mellem anvendelse af den gældende moduleringssprocent på 5 % og den foreslåede på 13 % forventes således at udgør ca. 500 mio. kr.

Kommissionens forslag om progressiv reduktion forventes at medføre en reduktion af de direkte støtteudbetalinger på ca. 22,8 mio. kr. om året. Det forventes, at ca. 1.180 større landbrug i Danmark vil blive berørt af progressiv reduktion.

Årlig forventet stigning i modulation/progressiv reduktion* (ud over de eksisterende 5 %)

	2010	2011	2012	2013
Modulering, mio. kr.	125	250	375	500
Progressiv reduktion, mio. kr.	22,8	22,8	22,8	22,8
Samlet reduktion	147,8	272,8	397,8	522,8

*Beregnet på baggrund af forventede udbetalinger i 2009

National medfinansiering

De gældende regler for anvendelse af overførte midler til gennemførelse af programmer i landdistriktsudviklingen kræver 50 eller 45 pct. national medfinansiering. Ved overførsel af midlerne fra modulering/progressiv reduktion i årene 2010 til 2013 til landdistriktsprogrammet, og ved et krav om 50 % national medfinansiering, vil der under forudsætning af fuld hjemtagning opstå et voksende behov for national medfinansiering på 148 mio. kr. i 2010 stigende med 125 mio. kr. hvert år til 523,5 mio. kr. i 2013.

Administrative konsekvenser

Skøn over de administrative konsekvenser af Kommissionens forslag afventer en nærmere analyse.

Samfundsmæssige konsekvenser af forslaget for virksomheder og borgere

Kommissionens forslag medfører forenklinger for landmændene, idet en række støtteordninger afkobles, og beløbene udbetales fremover over enkeltbetalingsordningen. Samtidig afskaffes en række

produktionsbegrænsende bestemmelser ved fjernelse af kravet om udtagning af jord og visse produktionskvoter.

Kommissionens forslag indebærer en fortsat markedsorientering af den fælles landbrugspolitik. Konsekvensen heraf er, at en række områder, hvor der tidligere er givet støtte til produktion mv., eller hvor der har været fastsat interventionsordninger med mindstepriser, fremover ikke vil have det samme niveau for produktionsstøtte og garanterede mindstepriser. Den stigende markedsorientering indebærer at produktionen af landbrugsprodukter i højere grad vil ske på markedsvilkår med de risici det indebærer, men samtidig med bedre muligheder at udnytte det eksisterende potentiale for produktion og afsætning, f.eks. via bortfald af krav om udtagning af jord samt forøgelse af mælkekvoter.

Fødevareøkonomisk Institut har bl.a. vurderet, at den påtænkte reform af landbrugsstøtten vil få en negativ effekt på indtjeningen i dansk landbrug. Imidlertid er der store forskelle mellem landbrugene med hensyn til reformens økonomiske konsekvenser afhængig af bedriftens størrelse samt ikke mindst af driftsformen.

For alle landbrug taget under ét, vurderer Fødevareøkonomisk Institut, at der kan blive en nedgang i resultatet efter finansielle poster, opgjort til 25.000 kr. pr. bedrift.

Afkoblingen af handyrpræmien kan medføre, at produktionen af ungtyre næppe vil kunne opretholdes i Danmark i nuværende omfang, med mindre der sker forbedringer i prisforholdene.

Ud over de landbrugsøkonomiske konsekvenser kan det forventes, at overførsel af yderligere ca. 500 mio. kr. fra den direkte støtte til anvendelse i landdistriktsprogrammet samt national medfinansiering vil resultere i øgede samfundsmæssige goder i form af bedre miljøbeskyttelse, sikring af naturværdier, sikring af vandkvalitet samt bedre beskyttelse af biodiversitet, mv.

Indførelse af en nedre grænse for enkeltbetalingsstøtte på 250 €, forventes at afskære ca. 6.700 mindre landmænd fra at modtage 6,6 mio. kr. i støtte. Anvendes kravet om ansøgning af støtte til mindst 1 ha, vil ca. 2.100 mindre landmænd blive afskåret fra at modtage 5,5 mio. kr.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Gennemførelse af Kommissionens forslag vil indebære, at en række bekendtgørelser kan ophæves, eller skal ændres.

Følgende bekendtgørelser kan ophæves:

- Bekendtgørelse nr. 1416 af 11. december 2007 om støtte til dyrkning af energiafgrøder
- Bekendtgørelse nr. 968 af 12. september 2006 om ydelse af støtte til tørret foder
- Bekendtgørelse nr. 240 af 7. april 2005 om ydelse af fremstillingspræmie til kartoffelstivelse og støtte til stivelseskartofler
- Bekendtgørelse nr. 1515 af 22. december 2004 om dyrkning af afgrøder på udtagne arealer til fremstilling af produkter, som ikke primært er bestemt til fødevarer eller foder

- Bekendtgørelse nr. 416 af 25. juni 1986 om ydelse af produktionsrestitution for stivelse

Følgende bekendtgørelser skal ændres:

- Bekendtgørelse nr. 203 af 26. marts 2008 om mælkekvoter
- Bekendtgørelse nr. 354 af 13. maj 2008 om krydsoverensstemmelse
- Bekendtgørelse nr. 1598 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen
- Bekendtgørelse nr. 1290 af 8. december 2006 om ydelse af præmier for husdyr og moderfår
- Bekendtgørelse nr. 1278 af 13. december 2004 om støtte til mælk og mejeriprodukter
- Bekendtgørelse nr. 374 af 11. juli 1974 om intervention af svinekød

Miljømæssige konsekvenser, konsekvenser for beskyttelsesniveauet

De miljømæssige konsekvenser vil blive analyseret nærmere.

Udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg forventes at vedtage betænkning om forslagene den 27. august 2008, hvorefter Europa-Parlamentet forventes at vedtage høringsvar i forbindelse med sessionen den 17. – 18. november 2008.

Høring

På møde i §2-udvalget (landbrug) den 9. juni 2008 meddelte Landbrugsraadet, at man finder, at Kommissionens samlede pakke af forslag indeholder en række relevante forslag. Landbrugsraadet udtrykte dog skuffelse over, at forenkling af krydsoverensstemmelsesreglerne i Kommissionens forslag ikke har fået en mere fremtrædende rolle. Man er også fra Landbrugsraadets side afvisende overfor Kommissionens forslag om at udvide GLM-reglerne (God Landbrugs- og Miljømæssig stand).

Landbrugsraadet fremhævede ønsket om at bevare den danske model for gennemførelse af enkeltbetalingsordningen frem til 2013, hvilket indebærer bevaring af handyrpræmien frem til 2013. Derudover fremhævede Landbrugsraadet, at man kraftigt opfordrer til, at der sættes stramme betingelser for anvendelsen af art. 69. Landbrugsraadet udtrykte ønske om fastholdelse af art. 44-ordningen. Landbrugsraadet støtter forhøjelsen af basis %-satsen for modulation, men er afvisende overfor progressiv modulation, da dette vil medføre en urimelig behandling af de berørte landmænd.

Landbrugsraadet finder, at det er forkert at afskaffe interventionsordningen på korn ud fra den betragtning, at det er vigtigt, at EU bevarer et sikkerhedsnet for kornproduktionen. Man er samtidig tilfreds med, at der fortsat er mulighed for intervention på brødhvede. Man kunne anbefale en fuldstændig afskaffelse af brak, samt en udvidelse af mælkekvoterne. For så vidt angår mælkekvoterne mener Landbrugsraadet, at Danmark skal arbejde for en 6 gange 2% udvidelse.

Endelig fremførte Landbrugsraadet det synspunkt, at man finder Kommissionens prioritering af balancen mellem udfasning af ordningerne for protein og smør forkert. Landbrugsraadet mener – på baggrund af en markedsmæssig vurdering - at der kan ske en relativt hurtig afvikling af ordningerne

for protein, mens der må ske en langsommere udfasning af afsætningsstøtten for smør, ligesom muligheden for privat oplagring af smør skal bevares.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at Kommissionens samlede oplæg er et positivt skridt på vej mod en større grad af liberalisering og markedsorientering i EU's landbrugspolitik. Regeringen arbejder generelt for en øget markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik med henblik på en afvikling af landbrugsstøtten på længere sigt.

Den fælles landbrugspolitik bør fortsat udgøre en fælles politik for landbruget i EU, og den fælles finansiering skal fastholdes, således at renationalisering og konkurrenceforvridning undgås. En disciplinering og reduktion af landbrugsstøtten vil lettere kunne håndteres inden for rammerne af én fælles landbrugspolitik.

Regeringen vil arbejde for, at EU påbegynder en varig reduktion af udgifterne til landbrugspolitikens søjle 1 (direkte udbetalinger og markedsordninger). De aktuelle gunstige markedsforhold bør være en anledning hertil.

Regeringen støtter, at der sker en yderligere afkobling af den direkte støtte. Regeringen ønsker, at støtten afkobles fuldt ud senest i 2013, under ens vilkår for alle. Ammekopræmien bør afkobles på tilsvarende vilkår som for de øvrige kvægpræmier. Såfremt ammekopræmien videreføres uændret, bør dette også gøres gældende for handyrpræmier.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om øget obligatorisk modulation kombineret med en progressiv reduktion af de direkte støtteudbetalinger. Regeringen vil arbejde for, at få en lavere grad af national medfinansiering af de nye modulerede midler i størrelsesordenen 25-33 pct. Regeringen støtter, at de nye modulerede midler i søjle II forbliver i samme medlemsstat, som de er genereret, og at disse nye midler stilles til rådighed for medlemslandene til anvendelse i overensstemmelse med retningslinjerne i landdistriktsforordningen.

Regeringen lægger vægt på, at den fælles landbrugspolitik i videst mulig omfang forbereder europæisk landbrug på de globale udfordringer, som vil følge af tiltagende øget konkurrence på verdensmarkedet samt klima-, biodiversitets- og miljøudfordringer, herunder vandforvaltning og dyrevelfærd. Ved en aftrapning af landbrugsstøtten kan regeringen støtte, at der i en overgangsperiode overføres midler fra den direkte støtte med det formål at understøtte den nødvendige omstrukturering, for at erhvervet kan tilpasse sig de globale udfordringer gennem et øget fokus på udvikling af nye produktionsmetoder, som kan konkurrere på et frit verdensmarked, samtidig med at opfylde samfundets krav til veterinære og miljømæssige standarder. Regeringen vil endvidere arbejde for, at de rette instrumenter er til rådighed for at imødegå disse udfordringer. I den sammenhæng er det bl.a. vigtigt at innovationsinstrumentet gøres bredere.

Regeringen støtter en permanent ophævelse af udtagningsforpligtelsen, idet instrumentet ikke hører hjemme i en markedsorienteret landbrugspolitik. Regeringen vil arbejde for, at miljø- og naturmæs-

sige konsekvenser håndteres, gennem hensigtsmæssige foranstaltninger i landdistriktsprogrammet og under god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM).

Regeringen lægger vægt på, at afviklingen af eksportstøtten videreføres, og afvikles senest i 2013. Endvidere støtter regeringen, at der sker yderligere afvikling af markedsinstrumenter såsom intervention, anden prisstøtte og kvoter. Endvidere støttes bortfald af energiafgrødeordningen samt besparelserne i forbindelse hermed.

Regeringen støtter en udfasning af mælkekvoterne som resulterer i en blød landing når kvoterne bortfalder i 2015. Regeringen vil derfor arbejde for en større kvoteudvidelse, end forslået.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om forenkling af krydsoverensstemmelsessystemet. Men finder, at der er behov for yderligere forenklinger af systemet, for at lette de administrative byrder for erhvervet.

Regeringen støtter, en forenkling af reglerne om enkeltbetaling, herunder en højere bagatelgrænse for støttebeløb med henblik på at undgå støtteudbetalinger, hvor de administrative omkostninger overstiger støtteudbetalingen.

Regeringen støtter, at art. 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003 gøres mere fleksibel, således at der skabes bedre muligheder for at anvende op til 10 pct. af de direkte støtteudbetalinger til andre formål såsom forbedring af kvalitet, miljø og natur. Regeringen finder, at der er behov for yderligere fleksibilitet i forhold til anvendelsen af art. 69. Regeringen vil arbejde for, at en revideret artikel 69 ikke vil lede til genkobling af støtten. Men accepterer, at der kan være behov for visse koblede støtteforanstaltninger i sårbare regioner for at undgå evt. ulemper som følge af hhv. yderligere afkobling og mælkekvoternes bortfald. Regeringen vil arbejde for en ændring af art. 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003, som begrænser muligheden for at anvende midlerne til markedsføring af landbrugsprodukter.

Regeringen vil arbejde for, at krisestyring og forsikring som udgangspunkt forbliver en opgave for erhvervet selv, samt at evt. nye krisestyringsinstrumenter ikke bruges til at genindføre gamle markedsinstrumenter. Regeringen finder det mere gennemskueligt og hensigtsmæssigt, at den nuværende mulighed for at iværksætte ekstraordinære markedsforanstaltninger (art. 44) opretholdes. Regeringen kan støtte Kommissionens forslag om, at kornintervention opretholdes på et minimum, og kun for brødhvede, som et reelt sikkerhedsnet. Dette ses som et bedre alternativ end en obligatorisk EU-krisestyringsordning.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at evt. EU-finansierede krisestyringstiltag vil blive i overensstemmelse med WTO's regler for grøn boks-støtte.

Regeringen støtter, at medlemslandene får mulighed for, at justere deres støttemodel mod en mere ensartet støttesats. Endvidere støtter regeringen, at den nye medlemslandes støttemodel (SAPS) kan videreføres frem til 2013.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

I forbindelse med meddelelsen om sundhedstjekket lagde de fleste medlemslande stor vægt på, at der ikke må ske store forandringer før efter 2013, og at sundhedstjekket derfor ikke må få karakter af at være en ny reform. Et mindretal af landene fandt derimod, at sundhedstjekket skulle indeholde mest mulig reform.

En lang række medlemslande er kritiske over for, at der yderligere skæres i den direkte støtte via modulation. Landene støtter generelt, at artikel 69 (ny artikel 68) gøres mere fleksibel, og at anvendelsesområdet udvides. Mange lande har dog udtalt sig kritisk om forslaget del vedrørende 1e) gensidige fonde, og ønsker at opretholde art. 44 i den fælles markedsordning (ad hoc støtteordning ved sygdomsafledte markedsforstyrrelser). Hovedparten af landene ønsker opretholdt en form for koblet støtte, afhængig af deres egen situation. Et flertal af landene støtter ophævelsen af den obligatoriske udtagning. Medlemslandene er generelt enige i, at der skal gives mulighed for at ændre støttemodel i retning af en flat rate, men ønsker større tidsmæssig fleksibilitet. Næsten alle medlemslande er imod, at alle krav til god landbrugs- og miljømæssig stand (nyt bilag III) bliver obligatoriske.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. juni 2008 forud for Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23. – 24. juni 2008, jf. samlenotat oversendt den 12. juni 2008. Kommissionens meddelelse har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. marts 2008 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. marts 2008, jf. samlenotat af 6. marts 2008.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

3. Forslag til ændring af Rådets forordning (EF) Nr. 1290/2005 om finansieringen af den fælles landbrugspolitik og Rådets forordning (EF) Nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) med henblik på oprettelsen af en skolefrugtordning

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det forventes, at Kommissionen den 8. juli 2008 vil fremsætte forslag om en delvist fællesskabsfinansieret skolefrugtordning, gældende i fire år fra 2009. Der eksisterer allerede skolefrugtordninger i nogle lande, og Danmark har også igangsat pilotprojekter med henblik på at øge efterspørgslen og at gøre det lettere for skolerne at etablere forældrebetalte skolefrugtordninger. Initiativerne har vist en række positive effekter for både folkesundheden og erhvervet. Kommissionen ønsker med sit initiativ at understøtte opbygningen af nye ordninger samt udbygge de ordninger, der allerede

eksisterer. For at opnå dette skal der øget fokus på området i hele Fællesskabet. Dette mål søges nået igennem tre typer tiltag:

1. *Udveksling af viden: Tiltag, der skal samle og videreformidle erfaringer og viden om skolefrugtordninger på tværs af landene. Disse tiltag sættes i værk og finansieres af Kommissionen.*
2. *Oplysningstiltag: Tiltag, der supplerer selve uddelingen af frugt, såsom ekskursioner, undervisningsmateriale el. reklamekampagner. Umiddelbart er disse tiltag medlemsstaternes ansvar.*
3. *Uddeling af frugt: Tiltag, der direkte understøtter indkøb og uddeling af frugt på skolerne. Tiltagene tilrettelægges og administreres af medlemsstaterne, men medfinansieres af Fællesskabet*

Ordningen skal evalueres efter 3 år.

Baggrund

Kommissionen forventes den 8. juli 2008 at fremsætte forslag til ændring af Rådets forordning (EF) Nr. 1290/2005 om finansieringen af den fælleslandbrugspolitik og Rådets forordning (EF) Nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) med henblik på oprettelsen af en skolefrugtordning.

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes sat på dagsorden for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008 med henblik på præsentation og udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Det forventede forslag er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionen forventes i sit forslag at tilkendegive, at de eksisterende skolefrugtordninger i medlemslandene har en række positive effekter for såvel folkesundheden som for erhvervet. Det forventes, at Kommissionen vil tilkendegive, at ordningerne generelt påvirker skolebørnenes sundhed i gunstig retning og modvirker dermed den stigende fedmeepidemi. Samtidig medfører skolefrugtordningerne et øget forbrug af frugt og grønt, ligesom ordningerne bidrager til at styrke og udvikle frugt- og grøntsektoren.

Skolefrugtordninger er allerede udbredt på nationalt og regionalt plan i medlemslandene. Disse ordninger er dog ofte af begrænset omfang og kort varighed, og der er minimal erfaringsudveksling

landene imellem. Kommissionen har derfor vurderet, at en koordineret indsats på EU-plan kan bidrage til oprettelse og udbygning af nationale skolefrugtordninger. Kommissionens forslag forventes at fokusere på tre områder: Udveksling af viden, oplysningstiltag og uddeling af frugt.

Udveksling af viden

Indsatsen på dette område forventes at have til formål at samle og videreformidle erfaringer med de nationale skolefrugtordninger. Det forventes blandt andet foreslået at afholde konferencer, udarbejdet informationsmateriale, oprettet webportal, oprettet database over eksperter og relevant litteratur, etc. Tiltagene på området tænkes iværksat og gennemført af Kommissionen (DG AGRI).

Oplysningstiltag

Der forventes foreslået tiltag, som skal øge skolebørnenes viden om ernæring og sundhed; eksempelvis udarbejdelse af informations- og undervisningsmateriale, efteruddannelse af lærerne, ekskursioner, oplysningskampagner, m.m.. Tiltagene skal tilpasses de nationale skolesystemer og forhold, og skal derfor udvikles og administreres af medlemsstaterne.

Uddeling af frugt

Det forventes, at Kommissionen vil foreslå en medfinansiering ved uddeling af frisk og forarbejdet frugt- og grønt til skolebørn. Kommissionen kalkulerer formentlig med, at hvert barn mellem 6 og 10 år skal have et stykke frugt à 1,5 d.kr. (0,20 €) en gang om ugen i 30 uger pr. år. Denne aldersgruppe og struktur forventes at danne udgangspunkt for størrelsen af det støttebeløb de enkelte lande maksimalt kan få tildelt. I øvrigt forventes, at medlemsstaterne frit vil kunne bestemme, hvorledes deres respektive skolefrugtordninger skal sammensættes. Det forventes dog at blive en forudsætning, at de deltagende lande udarbejder en national strategi, der beskriver rammerne for uddeling af frugt samt de dermed forbundne oplysningstiltag.

Konsekvenser

Forslaget forventes kun at indeholde meget generelle retningslinjer om udformningen af de fremtidige skolefrugtordninger. Detaljer forventes først præciseret i gennemførselsforordningen, idet det formodes, at den enkelte medlemsstat får vide beføjelser i forbindelse med den praktiske gennemførelse af en skolefrugtordning.

Beskyttelsesniveau

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Konsekvenser for EU-budgettet

Kommissionens forslag forventes at indeholde en maksimal medfinansiering på 50 % af udgifterne til uddeling af frugt i henhold til ovenfor nævnte beregningsmodel, dog 75 % i konvergenzoner (særlige områder). Som udgangspunkt skal medlemsstaterne finansiere det resterende beløb.

Kommissionen forventes at foreslå, at der afsættes 678,6 mio. d.kr. (90 mio. €) til ***Uddeling af frugt***, og 8,84 mio. d.kr. (1,3 mio. €) til ***Udveksling af viden***. Danmark betaler 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved forslaget på knap 13,5 mio. kr. (1,8 mio. €) i 2010.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at indebære, at medlemslandene skal finansiere halvdelen af udgifterne til uddelingen af frugt samt de nævnte oplysningstiltag. Såfremt forslaget element om uddeling af frugt bliver vedtaget og alle 27 medlemslande ønsker at deltage heri, forventes Danmark at modtage 7,8 mio. dk.kr. fra EU. Hvis færre lande deltager, forventes foreslået, at de til rådighed værende midler fordeles imellem de deltagende lande.

Såfremt den foreslåede skolefrugtsordning gennemføres i Danmark, må der således som minimum påregnes en national medfinansiering på 7,8 mio. dk.kr. Hertil kommer et ikke nærmere bestemt beløb til de anførte oplysningstiltag.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) vil blive hørt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor etablering af en skolefrugtordning i stil med skolemælksordningen, idet der lægges vægt på, at en eventuel skolefrugtordning bliver frivillig og, at den nationale medfinansiering kan dækkes af forældrebetaling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke offentlige tilkendegivelser om holdninger til det forventede forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

4. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret A2704-12- soja-bønne (ACS-GHØØ5-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 KOM (2008) 218

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. maj 2008. Ændringer er markeret i marginen

Resumé

Forslaget til Rådsbeslutning vedrører godkendelse af A2704-12 soja under forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder. Sojaplanten er gjort resistent over for ukrudtsmidler baseret på glufosinat som aktivt stof. Dette er relevant i forhold til dyrkningen af sojaen.

Godkendelsen gælder import og forarbejdning af sojabønner fra A2704-12 sojaplanter til fødevarer og foderbrug samt anden industriel anvendelse på lige fod med eksisterende konventionelle sojabønner. Godkendelsen omfatter ikke dyrkning af sojaplanterne i EU.

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 28. april 2008 fremsat forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af sojabønner fra A2704-12 soja efter forordningen om genmodificerede fødevarer og foder (GMO forordningen). Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 30. april 2008.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genmodificerede fødevarer og foder, artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 12. februar 2008, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte for forslaget. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Har Rådet med kvalificeret flertal ved udløbet af fristen på tre måneder hverken vedtaget den foreslåede beslutning eller tilkendegivet, at det er imod forslaget til beslutning, vedtager Kommissionen forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I juli 2005 indsendte Bayer CropScience en ansøgning om godkendelse af A2704-12 soja til fødevarer- og foderbrug samt import og forarbejdning, (men ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen. A2704-12 soja er gjort resistent over for ukrudtsmidler baseret på glufosinat som aktivt stof. Dette omfatter midlerne Basta®, Liberty®, Finale®, Rely® og Challenge®. Den nye egenskab er relevant for dyrkningen af sojaen.

A2704-12 soja indeholder genet *pat*, som giver planten resistens overfor glufosinat. Tilladelsen vil omfatte sojabønner fra A2704-12 soja samt fra efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede sojalinjer.

A2704-12 sojabønner er ikke tidligere godkendt til fødevarer- eller foderbrug i EU.

Godkendelsens omfang

Ifølge Kommissionens beslutningsforslag kan sojabønner fra den genmodificerede sojalinje anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle sojabønner, dvs. både som hele frø og i forarbejdet form som olie, sojakager osv. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning af bønnerne, men ikke til dyrkning af sojaen i EU.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Mærkning af produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af A2704-12 sojabønner skal mærkes hermed til den endelige forbruger i henhold til forordning 1829/2003 artikel 13(1) og 25(2). Navnet på organismen skal angives som ”soja”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige bønner af A2704-12 soja. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Med hensyn til de sundhedsmæssige konsekvenser af anvendelsen af A2704-12 soja konkluderede EFSA i sin udtalelse af 3. juli 2007, at sojabønner fra A2704-12 soja er lige så sikre at anvende som konventionelle (ikke-gensplejsede) sojabønner.

Fødevarainstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at dokumentationen vedrørende sojaen ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Det vurderes, at A2704-12 soja i al væsentlighed er tilsvarende den anvendte kontrolsojabønne med undtagelse af den nye dyrkningsmæssige egenskab, og at produkter fremstillet af A2704-12 soja er tilsvarende de samme produkter fra andre kommercielle ikke-gensplejsede sojalinjer i relation til de ernærings- og sundhedsmæssige aspekter. Instituttet er dermed enig i EFSA's vurdering af sojabønnen og produkter fremstillet heraf.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med EFSAs høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSAs udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af A2704-12 sojabønner, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

En foreløbig høring blev gennemført i november 2007 på baggrund af EFSAs endelige vurderingsrapport. Høringen blev sendt til Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens fælles høringskreds for GMO-ansøgninger.

Beslutningsforslaget blev desuden sendt i høring den 29. januar 2008 med høringsfrist den 31. januar 2008. Følgende høringssvar er indkommet:

De Samvirkende Købmænd har ingen bemærkninger vedr. EFSA's udtalelser.

FødevareIndustrien støtter en godkendelse og bemærker, at godkendelsen bør gives uden yderligere forsinkelse.

Fagligt Fælles Forbund (3F) mener, at der bør stilles krav til ansøgeren om fremsendelse af dokumentation for restkoncentrationer af glufosinat i sojaen efter høst, samt foretagelse af en risikovurdering af disse restkoncentrationer for mennesker og dyr. Derudover mener forbundet, at der skal foretages en vurdering af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel godkendelse. På grund af de mange åbne spørgsmål finder forbundet ikke, at der bør gives tilladelse til markedsføring af sojaen.

Videnskabsministeriet har indsendt høringssvar fra *Forsknings- og Innovationsstyrelsen i form af udtalelse fra Forskningsrådet for Teknologi og Produktion (FNP) og Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU)*. FNP finder ikke, at der ud fra den udførte risikovurdering, er tekniske eller videnskabelige grunde til at afvise ansøgningen. FNU kan tilslutte sig denne vurdering, men finder, at der er behov for en generel tilbundsående vurdering af, om øget brug af glufosinat udgør en acceptabel risiko for miljøet.

Den Danske Dyrlegeforening mener, at benyttelse af genmodificerede organismer til fødevare- og foderbrug i henhold til forordning (EU) 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder i alle tilfælde bør fremgå ved en tydelig og ensartet mærkning.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) under Århus Universitet mener, at der bør indføres krav om en monitoring af spildplanter fra transport m.m. Desuden stiller DJF spørgsmål ved, hvordan man vil sikre sig, at afgrøderne ikke bliver dyrket ulovligt i EU, idet der gives tilladelse til import af spiredygtige sojabønner. DJF bemærker i relation hertil, at der i risikovurderingen ses bort fra de risici, der knytter sig til dyrkning.

NOAH (Friends of the Earth Denmark) mener, at den videnskabelige risikovurdering, der er udført i forbindelse med ansøgningen, ikke på tilstrækkelig vis redegør for de forhold, som medlemsstaterne har ønsket yderligere belyst. NOAH er derfor imod en anvendelse til fødevarer og foder så længe disse videnskabelige forsøg mangler. Bl.a. henviser miljøorganisationen til, at der er påvist forskelle i indholdsstoffer mellem A2704-12 soja og ikke genmodificeret soja, selv om disse forskelle ikke fandtes på alle dyrkningslokaliteter. Desuden ønsker NOAH fodringsforsøg over væsentligt længere perioder end i de foreliggende forsøg for med sikkerhed at kunne fastslå, at sojaen ikke har negative effekter på menneskers og dyrs sundhed. Herudover ønskes forsøg over en længere årrække, som viser, at de pågældende fødevarer og foder ikke ved spild i naturen kan føre til utilsigtede skader på flora og fauna samt grundvand og overfladevand. NOAH mener desuden ikke, at der er behov for GMO foder og fødevarer i EU og at et stort flertal af forbrugere slet ikke ønsker disse produkter på markedet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering.

På baggrund af udtalelser fra Fødevareinstituttet, som støtter udtalelsen fra Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA), har Danmark ikke sundhedsmæssige indvendinger mod en godkendelse af sojabønner fra genetisk modificeret soja A2704-12 til fødevarer- og foderbrug samt til industriel forarbejdning på lige fod med konventionelle (ikke genmodificerede) sojabønner.

På baggrund af en samlet vurdering fra danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som har haft EFSA's udtalelse i høring forud for dens offentliggørelse, vil der ikke være miljømæssige konsekvenser af import af sojabønner fra A2704-12, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

Vedrørende høringssvaret fra 3F skal det bemærkes, at der ikke er tale om en tilladelse til dyrkning af sojaen og derfor heller ikke en tilladelse for så vidt angår brug af sprøjtemidler. Hertil bemærkes, at såfremt A2704-12 soja anvendes til fremstilling af fødevarer, skal produkterne overholde de samme grænseværdier for restindhold af pesticider, som tilsvarende ikke genmodificerede produkter.

Vedrørende høringssvaret fra NOAH vurderer Plantedirektoratet, at de arealer, hvor et frøspild vil kunne forekomme, er så begrænsede, at det ikke retfærdiggør iværksættelsen af flerårige forsøg, der skal kunne påvise fravær af de nævnte mulige skader. Endvidere har soja ingen vilde slægtninge i Europa, og der vil derfor ikke være risiko for spredning af gener fra de tre afgrøder til den vilde natur. Danmarks Miljøundersøgelser vurderer tilsvarende, at der ikke er nogen eller kun ubetydelig sandsynlighed for tilfældig spredning af A2704-12 soja, som medfører uønskede miljøeffekter i EU.

Fødevareinstituttet ved DTU mener ikke, at der bør stilles yderligere krav til den videnskabelige risikovurdering af A2704-12 soja. De statistiske forskelle, der blev fundet i de sammenlignende undersøgelser af indholdsstoffer i A2704-12 soja med indholdet i ikke genmodificeret soja vurderes at

være indenfor den naturlige variation, som normalt ses i sådanne sammenlignende undersøgelser. Fødevareinstituttet er således enig i EFSA's vurdering af, at der ikke i de sammenlignende undersøgelser er grundlag for at forvente, at A2704-12 soja er forskellig fra tilsvarende ikke genmodificeret soja.

Den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget giver ikke danske eksperter anledning til indvendinger.

På denne baggrund kan regeringen støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 12. februar 2008, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Notat og grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. februar 2008, og revideret grundnotat er oversendt den 21. maj 2008.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

5. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret bomuld LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 KOM (2008) 226

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. maj 2008. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget til Rådsbeslutning vedrører godkendelse af LLCotton25 bomuld under forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder. Bomulden er gjort resistent over for ukrudtsmidler baseret på glufosinat som aktivt stof. Dette er relevant i forhold til dyrkningen af bomulden.

Godkendelsen gælder import og forarbejdning af bomuldsfrø fra LLCotton25 planter til fødevarer og foderbrug samt anden industriel anvendelse på lige fod med eksisterende konventionelle bomuldsfrø. Godkendelsen omfatter ikke dyrkning af bomuldsplanterne i EU.

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 30. april 2008 fremsat forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af bomuldsfrø fra LLCotton25 bomuld efter forordningen om genmodificerede fødevarer og foder (GMO forordningen).

Forslaget blev oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 5. maj 2008.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genmodificerede fødevarer og foder, artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 12. februar 2008, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte for forslaget. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Har Rådet med kvalificeret flertal ved udløbet af fristen på tre måneder hverken vedtaget den foreslåede beslutning eller tilkendegivet, at det er imod forslaget til beslutning, vedtager Kommissionen forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I september 2005 indsendte Bayer CropScience en ansøgning om godkendelse af LLCotton25 bomuld til fødevarer- og foderbrug samt import og forarbejdning, (men ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen. LLCotton25 er gjort resistent over for ukrudtsmidler baseret på glufosinat som aktivt stof. Dette omfatter midlerne Basta®, Liberty®, Finale®, Rely® og Challenge®. Den nye egenskab er relevant for dyrkningen af bomulden.

LLCotton25 indeholder genet *bar*, som giver planten resistens overfor glufosinat. Tilladelsen vil omfatte bomuldsfrø fra LLCotton25 samt fra efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede bomuldslinjer.

LLCotton25 bomuld er ikke tidligere godkendt til fødevarer- eller foderbrug i EU.

Godkendelsens omfang

Ifølge Kommissionens beslutningsforslag kan bomuldsfrø fra den genmodificerede bomuldslinje anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle bomuldsfrø, dvs. både som hele frø og i forarbejdet form som olie osv. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning af frøene, men ikke til dyrkning af bomulden i EU.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Mærkningen af produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af LLCotton25 skal i henhold til artikel 13(1) og 25(2) i GMO-forordningen indeholde en henvisning til den genmodificerede ingrediens. Kommissionen foreslår, at navnet på organismen skal angives som ”bomuld”.

Desuden skal sætningen ”ikke til dyrkning” angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige frø af LLCotton25 bomuld.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Med hensyn til de sundhedsmæssige konsekvenser af anvendelsen af LLCotton25 bomuld konkluderede EFSA i sin udtalelse af 6. december 2006, at bomuldsfrø fra LLCotton25 er lige så sikre at anvende som konventionelle (ikke-gensplejede) bomuldsfrø.

Fødevarerinstitutionen har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Institutionen har konkluderet, at dokumentationen vedrørende bomulden ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Institutionen vurderer, at LL25 bomuld er sammenlignelig med tilsvarende ikke-genmodificeret bomuld og andre kommercielle bomuldslinjer for så vidt angår indholdsstoffer og agronomiske karakterer med undtagelse af den nye egenskab. Fødevarer fremstillet af frøene vurderes at være ernæringsmæssigt ækvivalente med produkter fra konventionelle bomuldsfrø.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med EFSA's høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSA's udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevarerinstitutionen og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af LLCotton25 bomuldsfrø, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

En foreløbig høring blev gennemført i november 2007 på baggrund af EFSA's endelige vurderingsrapport. Høringen blev sendt til Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens fælles høringskreds for GMO-ansøgninger.

Beslutningsforslaget blev desuden sendt i høring den 29. januar med høringsfrist den 31. januar 2008. Følgende høringssvar er indkommet:

FødevareIndustrien støtter en godkendelse og bemærker, at godkendelsen bør gives uden yderligere forsinkelse.

Fagligt Fælles Forbund (3F) mener, at der bør stilles krav til ansøgeren om fremsendelse af dokumentation for restkoncentrationer af glufosinat i bomulden efter høst, samt foretagelse af en risikovurdering af disse restkoncentrationer for mennesker, der skal håndtere og arbejde med bomulden. Derudover mener forbundet, at der skal foretages en vurdering af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel godkendelse. På grund af de mange åbne spørgsmål finder forbundet ikke, at der bør gives tilladelse til markedsføring af bomulden.

Videnskabsministeriet har indsendt høringssvar fra *Forsknings- og Innovationsstyrelsen i form af udtalelse fra Forskningsrådet for Teknologi og Produktion (FNP) og Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU)*. FNP finder ikke, at der ud fra den udførte risikovurdering, er tekniske eller videnskabelige grunde til at afvise ansøgningen. FNU kan tilslutte sig denne vurdering, men finder, at der er behov for en generel tilbundsående vurdering af, om øget brug af glufosinat udgør en acceptabel risiko for miljøet.

Den Danske Dyrlegeforening mener, at benyttelse af genmodificerede organismer til fødevare- og foderbrug i henhold til forordning (EU) 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder i alle tilfælde bør fremgå ved en tydelig og ensartet mærkning.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) under Århus Universitet mener, at der bør indføres krav om en monitoring af spildplanter fra transport m.m. Desuden stiller DJF spørgsmål ved, hvordan man vil sikre sig, at afgrøderne ikke bliver dyrket ulovligt i EU, idet der gives tilladelse til import af spiredygtige frø. DJF bemærker i relation hertil, at der i risikovurderingen ses bort fra de risici, der knytter sig til dyrkning.

NOAH (Friends of the Earth Denmark) mener, at den videnskabelige risikovurdering, der er udført i forbindelse med ansøgningen, ikke på tilstrækkelig vis redegør for de forhold, som medlemsstaterne har ønsket yderligere belyst. NOAH er derfor imod en anvendelse til fødevarer og foder så længe disse videnskabelige forsøg mangler. Bl.a. henviser miljøorganisationen til, at der er påvist forskelle i indholdsstoffer mellem LLCotton25 og ikke genmodificeret bomuld, selv om disse forskelle ikke fandtes på alle dyrkningslokaliteter. Desuden ønsker NOAH fodringsforsøg over væsentligt længere perioder end i de foreliggende forsøg for med sikkerhed at kunne fastslå, at bomulden ikke har negative effekter på menneskers og dyrs sundhed. Herudover ønskes forsøg over en længere årrække,

som viser, at de pågældende fødevarer og foder ikke ved spild i naturen kan føre til utilsigtede skader på flora og fauna samt grundvand og overfladevand. NOAH mener desuden ikke, at der er behov for GMO foder og fødevarer i EU og at et stort flertal af forbrugere slet ikke ønsker disse produkter på markedet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering.

På baggrund af udtalelser fra Fødevareinstituttet, som støtter udtalelsen fra Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA), har Danmark ikke sundhedsmæssige indvendinger mod en godkendelse af bomuldsfrø fra genetisk modificeret bomuld LLCotton25 til fødevarer- og foderbrug samt til industriel forarbejdning på lige fod med konventionelle (ikke genmodificerede) bomuldsfrø.

På baggrund af en samlet vurdering fra danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som har haft EFSA's udtalelse i høring forud for dens offentliggørelse, vil der ikke være miljømæssige konsekvenser af import af bomuldsfrø fra LLCotton25, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

Vedrørende høringssvaret fra 3F skal det bemærkes, at der ikke er tale om en tilladelse til dyrkning af bomulden og derfor heller ikke en tilladelse for så vidt angår brug af sprøjtemidler. Hertil bemærkes, at såfremt LLCotton25-bomuld anvendes til fremstilling af fødevarer, skal produkterne overholde de samme grænseværdier for restindhold af pesticider, som tilsvarende ikke genmodificerede produkter.

Vedrørende høringssvaret fra NOAH vurderer Plantedirektoratet, at de arealer, hvor et frøspild vil kunne forekomme, er så begrænsede, at det ikke retfærdiggør iværksættelsen af flerårige forsøg, der skal kunne påvise fravær af de nævnte mulige skader. Endvidere har bomuld ingen vilde slægtninge i Europa, og der vil derfor ikke være risiko for spredning af gener fra de tre afgrøder til den vilde natur. Danmarks Miljøundersøgelser vurderer tilsvarende, at der ikke er nogen eller kun ubetydelig sandsynlighed for tilfældig spredning af LLCotton25, som medfører uønskede miljøeffekter i EU.

Fødevareinstituttet ved DTU mener ikke, at der bør stilles yderligere krav til den videnskabelige risikovurdering af LLCotton25. De statistiske forskelle, der blev fundet i de sammenlignende undersøgelser af indholdsstoffer i LLCotton25 bomuld med indholdet i ikke genmodificeret bomuld vurderes at være indenfor den naturlige variation, som normalt ses i sådanne sammenlignende undersøgelser. Fødevareinstituttet er således enig i EFSAs vurdering af, at der ikke i de sammenlignende undersøgelser er grundlag for at forvente at LLCotton25 er forskellig fra tilsvarende ikke genmodificeret bomuld.

Den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget giver ikke danske eksperter anledning til indvendinger.

På denne baggrund kan regeringen støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 12. februar 2008, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Notat og grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. februar 2008, og revideret grundnotat er oversendt den 21. maj 2008.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

6. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om gennemførelsesbestemmelser for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om brug af kemiske midler til at fjerne overfladeforurening fra fjerkræslagtekroppe

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. maj 2008. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget tillader på en række betingelser brugen af 4 specifikke kemiske stoffer til fjernelse af bakteriel forurening på slagtefjerkrætkroppe. Forslaget indeholder krav til brugen og bortledningen af rester til miljøet. Det er et krav, at fjerkrækød skal skylles, så der ikke er rester af det anvendte kemiske stof eller omdannelsesprodukter heraf på kødet. Desuden stilles krav om at behandlet fjerkrækød skal mærkes med oplysning herom. Kommissionen vil efter en 2-årig anvendelsesperiode evaluere forslaget på baggrund af en videnskabelig vurdering af de indhøstede erfaringer. Forslaget kan betyde en nedsættelse af beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen forventes snarest muligt at fremsætte et forslag til Rådets forordning om gennemførelsesbestemmelser for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om brug af kemiske midler til at fjerne overfladeforurening fra fjerkræslagtekroppe.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordning (EF) Nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, særligt artikel 3, stk. 2.

Forslaget har tidligere været til afstemning i en forskriftsprocedure i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 2. juni 2008, hvor der var kvalificeret flertal imod forslaget. Danmark stemte imod forslaget. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-

Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal inden udløbet af fristen på tre måneder vedtage den foreslåede beslutning eller udtale sig imod det.

Forslaget forventes sat til afstemning på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelser til eksisterende fødevarerlovgivning. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at tillade import af fjerkrækød fra USA, som rutinemæssigt tillader behandling af fjerkræslagtekroppe med 4 specifikke kemiske stoffer til fjernelse af bakterieforurening. En vedtagelse af forslaget vil samtidig betyde, at virksomheder i Fællesskabet får mulighed for at anvende de samme 4 kemiske stoffer. Det er den enkelte virksomhed, som beslutter, om man ønsker at anvende kemiske stoffer til fjernelse af bakterieforurening fra overfladen af fjerkræslagtekroppe.

Det behandlede fjerkrækød kan ikke betragtes som fersk fjerkrækød i henhold til de eksisterende handelsnormer for fjerkrækød. Derfor kan forslaget først anvendes fra den dato hvor handelsnormerne er ændret. Kommissionen har den 12. juni fremsat forslag om en sådan ændring.

Forslaget stiller krav om, at behandlet fjerkrækød og tilberedt kød fremstillet fra sådant kød, skal mærkes med oplysning herom.

Forslaget er ikke tidsbegrænset, men Kommissionen skal inden for to år fra anvendelsesdatoen foretage en vurdering af forordningen i lyset af de videnskabelige data, der er indsamlet og om nødvendigt foreslå ændringer.

I forhold til fødevareraktiviteter i EU vil forslaget kun tillade brugen af ét stof ad gangen og kun på hele fjerkræslagtekroppe. Der skal foretages afskylning med vand, så der ikke er rester af det anvendte stof eller omdannelsesprodukter heraf på kødet. Fødevareraktiviteten skal overvåge effekten af afskylningen.

Fødevareraktiviteten skal indsamle oplysninger, som skal anvendes til at belyse risikoen for udvikling af resistente bakterier og indvirkningen på miljøet. Det fremgår af forslaget, at en nærmere beskrivelse af, hvilke oplysninger, fødevareraktiviteterne skal indsamle, forventes at foreligge den 30. juni 2008.

Forslaget indeholder krav om, at myndighederne skal forøge frekvensen af kontrolbesøg og/eller tiden brugt til hvert kontrolbesøg på de virksomheder, som anvender stofferne.

Forslaget indeholder bestemmelser om maksimalt tilladte mængder af klorforbindelser og fosforforbindelser, som må udledes med spildevandet fra virksomheden. Myndighederne skal kræve, at fødevareraktiviteten overvåger, at disse grænser overholdes.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har på møde den 19. juni 2008, hvor kommissær Vassiliou redegjorde for Kommissionens forslag, med stort flertal (526 stemmer for, 27 imod og 11 hverken for eller imod) udtalt, at man ikke kan godkende Kommissionens forslag og henstillet til Rådet at forkaste Kommissionens forslag. Europa-Parlamentet understreger, at en godkendelse af de fire antimikrobielle stoffers anvendelse til behandling af fjerkrækroppe til konsum ville være en alvorlig trussel mod de fælles normer og standarder i EU og direkte i modstrid med fjerkræsektorens hidtidige bestræbelser og harmoniseringer med henblik på at mindske antallet af bakterielle infektioner i EU. Parlamentet understreger videre, at en godkendelse ville være et alvorligt slag mod og yderst skadelig for EU's politik på området og EU's troværdighed, når det drejer sig om at håndhæve høje standarder for fødevarer sikkerhed og -hygiejne på internationalt plan. Parlamentet henviser til, at USA allerede har mulighed for at eksportere fjerkrækød til EU i henhold til de gældende bestemmelser, under forudsætning af, at fjerkrækødet ikke er blevet underkastet antimikrobiel behandling. Parlamentet henviser endvidere til, at Kommissionen erkender, at der ikke findes videnskabelige data for de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser af anvendelsen af de fire stoffer, der ønskes godkendt, og henviser til, at forsigtighedsprincippet har været fastlagt i traktaten siden 1992, og at Domstolen ved flere lejligheder har præciseret, at dette princip i fællesskabsretten er et af de grundprincipper, som EU skal følge inden for miljø- og sundhedsbeskyttelsespolitikken.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark.

Der vil dog være behov for at fastsætte strafbestemmelser for overtrædelse af forordningen.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Skulle danske virksomheder dog vælge at gennemføre kemisk rensning af fjerkrækød som foreskrevet i forslaget, kan øgede omkostninger for den enkelte virksomhed til kontrol ikke udelukkes. Omfanget af en sådan øget kontrol kan for indeværende ikke vurderes nærmere.

Fødevarer sikkerhedsmæssig vurdering foretaget af EFSA. EFSA konkluderer, at brugen af midlerne ikke er fødevarer sikkerhedsmæssigt betænkeligt, når behandlingen efterfølges af grundig afskylning med vand, så der ikke er rester af det anvendte middel eller omdannelsesprodukter. EFSA konkluderer samtidig, at der ikke er tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag for at vurdere effekten af midlerne, men det kan dog konkluderes, at det i bedste fald kun medfører en begrænset forbedring af fødevarer sikkerheden. Afskylning med vand alene har også en reducerende effekt, og der er derfor behov for forskning i effekten af de kemiske midler.

EFSA påpeger endvidere, at dekontaminering ikke bør afløse god hygiejne på slagteriet og tiltag i besætningerne.

Vurdering af risikoen for udvikling af resistens foretaget af EFSA. EFSA konkluderer, at der ikke er dokumentation for, at brugen af midlerne har medført udvikling af resistens. EFSA anfører dog samtidig, at der ikke er dokumentation for, at brugen ikke på langt sigt vil medføre udvikling af resistens. Der er således behov for forskning i risikoen for udvikling af resistens.

Det konkluderes, at der er meget begrænset viden om risikoen for udvikling af resistente bakterier som følge af brugen af midlerne, fx salmonella. Der er behov for mere viden om brugen af midlerne i slagterierne samt fra producenterne af midlerne om tilsætningsstoffer o.l. Det kan ikke udelukkes, at der kan udvikles resistente bakterier, som også kan have betydning i miljøet.

Vurdering af risikoen for miljøet, inkl. arbejdere på slagterier, foretaget af videnskabelige komitéer nedsat af Kommissionen (SCHER og SCENIHR).

Det konkluderes, at det ikke er muligt at vurdere risici forbundet med bortskaffelse af brugte opløsninger af midlerne. Det kan dog konkluderes, at hvis opløsninger med klorholdige midler udledes urensset, kan de udgøre en risiko. Hvis de udledes gennem rensningsanlæg forventes ingen risici. Det er ikke muligt at vurdere risikoen ved udledning af omdannelsesprodukter på baggrund af eksisterende viden. For fosfatholdige midler er der endnu ikke foretaget en vurdering. De øvrige midler kan udgøre en risiko, men det kan ikke vurderes endeligt på baggrund af den eksisterende viden. Det konkluderes, at der er en meget ringe risiko for forurening af miljøet fra rester på selve fjerkrækødet.

En vedtagelse skønnes at kunne nedsætte beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da der ikke er et fyldestgørende videnskabeligt grundlag for at vurdere konsekvenserne af forslaget

Høring

Forslaget blev lagt på høringsportalen den 29. maj 2008 med høringsfrist den 4. juni 2008. Der er den 29. maj foretaget en skriftlig høring med kort høringsfrist af Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg og § 2-udvalget.

Der er modtaget høringssvar fra Landbrugsrådet, Dansk Slagtefjerkræ, De Frie Producenter, Prodan, Danske Slagterier, Forbrugerrådet, COOP og FORCE Technology SonoSteam divisionen.

Landbrugsrådet giver udtryk for, at man er helt på linje med den skepsis, som fødevareministeren har givet udtryk for. Landbrugsrådet finder, at bekæmpelse af eventuelle sygdomsfremkaldende bakterier bør ske så tæt ved kilden som muligt, ligesom der skal iagttages en fornuftig hygiejne på slagterierne under slagteprocessen. Denne tilgang har ført til særdeles positive resultater i Danmark ved bekæmpelse af fx salmonella, og Landbrugsrådet kan ikke støtte Kommissionens forslag om brug af kemiske midler til bekæmpelse af overfladeforurening.

Dansk Slagtefjerkræ oplyser, at det på grund af den korte frist ikke har været muligt at udarbejde en ny teknisk redegørelse. I stedet genfremsendes bemærkninger af 7. januar 2005, som blev fremsendt i forbindelse med det tidligere fremsatte forslag fra Kommissionen om at tillade anvendelse af

kemiske midler til fjernelse af overfladeforurening fra fjerkrækød. Dansk Slagtefjerkræ anfører, at anvendelse af kemiske midler er i modstrid med den fremherskende indstilling hos den europæiske forbruger, som ønsker mindst mulig brug af kemiske stoffer. Dansk Slagtefjerkræ finder, at resultaterne af salmonella-bekæmpelsen entydigt viser, at det er muligt gennem en indsats med forbedret hygiejne og management i hele produktionskæden at opnå en lav forekomst af salmonella i kødet. Vedr. campylobacter henviser Dansk Slagtefjerkræ til, at der løbende foregår forskning for at opnå en formindskelse af forekomsten ved indsats i besætninger og ved tiltag på slagterier, der ikke indeholder kemiske stoffer. Dansk Slagtefjerkræ henviser til, at der iht. EU-lovgivningen ikke må markedsføres fjerkrækød med indhold af salmonella fra 2010 – tidligst på dette tidspunkt bør man overveje at åbne for anvendelsen af antimikrobielle stoffer. Dansk Slagtefjerkræ finder, at alle produkter, hvori der indgår fjerkrækød, som har været behandlet med kemiske stoffer, skal mærkes med oplysning herom, og at mærkningen skal angive det anvendte stof, idet forbrugerreaktionen på klor kan forventes at være mere negativ end på fosfat.

Dansk Slagtefjerkræ har desuden fremsendt kopi af et brev fra Lantmännen Danpo & Rose Poultry dateret 31. marts 2008, hvori nævnes en række forhold, som man mener bør tages i betragtning i forbindelse med overvejelser om evt. godkendelse af kemiske midler til fjernelse af overfladeforurening. Det anføres, at kemisk behandling er en symptombehandling, men alligevel kan fjerne incitamentet til at anvende jord-til-bord princippet og dermed føre til en dårligere sundhedsstatus i fjerkræpopulationen. En tilladelse til at anvende kemiske midler kan komplicere visionen om et forbud mod omsætning af salmonella-positivt fjerkrækød i EU fra 2010. Det kan blive nødvendigt at anvende en anprisning af fjerkrækød, som ikke er behandlet med kemiske midler. Der er bekymring for fjerkrækødets image hos forbrugerne, såfremt fjerkrækød bliver den eneste type kød, som kan behandles med kemiske midler.

Producentforeningen **De Frie Producenter** har den grundlæggende holdning, at kyllinger skal produceres med en minimal brug af kemikalier. Foreningen finder, at en tilladelse til kemisk dekontaminering vil være et dødsstød mod den danske slagtekyllingeproduktion. Foreningen finder, at en tilladelse vil være i direkte modstrid mod ønskerne fra den europæiske forbruger, som ønsker rene fødevarer fri for kemikalier. Foreningen anfører, at danske slagtekyllingeproducenter har vist gennem effektiv produktionsstyring, at salmonella og campylobacter kan fjernes ved at fokusere på hygiejne i produktionsleddet.

Prodan (producentforeningen til Danpo A/S) er imod Kommissionens forslag om dekontaminering af fjerkræ. Det fremføres, at forslaget vil underminere det meget store arbejde der gøres for at mindske uønskede eller sygdomsfremkaldende mikroorganismer på kyllinger.

Danske Slagterier anfører, at begrænsninger og regler vedr. handel skal bygge på videnskabelige principper med udgangspunkt i WTOs regelsæt. Danske Slagterier anfører, at Danmark som netteksportør bør have en overordnet interesse i, at principperne for handel baseres på videnskabeligt grundlag. Danske Slagterier anfører, at man ikke ønsker at gå på kompromis med fødevarerikkerheden, og er trygge ved, at Kommissionens forslag bygger på EFSA's vurdering. Man bakker derfor op om, at Kommissionens forslag bygger på videnskabeligt grundlag. Man finder det væsentligt at

bemærke, at den i forslaget beskrevne overfladebehandling er anvendt med gode erfaringer i USA, inkl. kontrollen heraf.

Forbrugerrådet kan ikke støtte forslaget. Forbrugerrådet foretrækker at der sker tiltag mod bakterier langt tidligere i processen, dvs. allerede mens kyllingerne lever, så bakterierne holdes nede fra jord-til-bord. Forbrugerrådet henviser til den danske salmonellahandlingsplan, som griber ind i alle led af produktionen, lige fra avl over varmebehandling af foder, til desinfektion af hele stalden, efter kyllingerne er sendt til slagtning, og inden et nyt hold kyllinger ankommer. Denne plan har været effektiv og har ført til en meget lav salmonellaforekomst i dansk kyllingekød og æg.

Forbrugerrådet medsender desuden kopi af brev fra den europæiske forbrugerorganisation BEUC, Copa Cogeca (de europæiske landbrugsorganisationer) og EEB (de europæiske miljøorganisationer). Forbrugerrådet støtter holdningen i brevet. Det fremgår af udtalelsen, at organisationerne er meget bekymrede over Kommissionens intentioner om at tillade import fra USA af kemisk behandlet fjerkrækød, da brugen af disse midler er stærkt kontroversiel hos europæiske forbrugere, landmænd og miljøorganisationer, som ikke anser anvendelsen for nødvendig, hvis der tages de nødvendige hygiejniske forholdsregler fra jord-til-bord. I brevet henvises til undersøgelser offentliggjort i USA i januar 2007 i Consumers Report, hvor det fremgår, at antallet af fødevarebårne sygdomstilfælde i USA forårsaget af salmonella og campylobacter er stort set uændret fra 2001 til 2007 uanset indførelsen af kemisk behandling af fjerkrækød. Desuden viser rapporten, at der er stor og stigende forekomst af salmonella og campylobacter i fjerkræflokke i USA. Det nævnes i brevet, at den europæiske jord-til-bord strategi har medført et fald i fund af salmonella i fjerkrækød. Endelige henvises i brevet til TACD, Transatlantic Consumer Dialogue, som er et samarbejde mellem 65 forbrugerorganisationer i USA og EU, og som er imod at åbne det europæiske marked for fjerkrækød behandlet med kemiske midler. Forbrugergrupperne er også bekymrede for risikoen for skade på vandmiljøet og for risikoen for udvikling af antibiotikaresistens.

COOP finder det særdeles problematisk, såfremt kemisk dekontaminering af fjerkrækroppe tillades i EU. COOP er af den grundlæggende opfattelse, at indsatsen mod patogener skal fokusere på at minimere smittetrykket ved kilden. COOP frygter, at uanset kravet om afskylning med vand, kan der være rester af reaktionsprodukter fra de anvendte kemiske midler i kødet. Hvis man ønsker at behandle inficerede råvarer, bør det ske ved varmebehandling eller fysiske teknikker, fx frysning, dampning, ultralydsbehandling eller højtrykskonservering. Alternativt kan anvendes fødevareingredienser som enzymer eller fermenteringskulturer til at hæmme eller dræbe patogener. COOP har den klare opfattelse, at forbrugerne vil være meget skeptiske overfor kemisk dekontaminering og vil sidestille det med bestråling. Endelig bemærker COOP, at de foreslåede kemiske behandlinger ikke vil fjerne patogener, men blot reducere antallet, mens baggrundsfloraen af harmløse bakterier vil blive reduceret og ikke efterfølgende kunne holde antallet af patogener nede.

FORCE Technology SonoSteam divisionen (dansk rådgivningsfirma) anfører, at behandlingen ikke har den ønskede effekt. I USA, New Zealand og Canada, hvor behandlingen anvendes, har behandlingen ikke nedsat eller forebygget spredning af salmonella eller campylobacter. Da udbredelsen af antibiotikaresistente bakterier er højt i nogle af de lande, der anvender kemisk dekontamine-

ring, og da behandlingen ikke fjerner bakterierne, er der risiko for spredning af resistente bakterier også til europæiske forbrugere. Der kan være risiko for en for forbrugerne uacceptabel ændring af kyllingernes udseende. Det nævnes, at specielt klordioxid og surt natriumklorit (som er nogle af de foreslåede stoffer) medfører risiko for dampe af frit klor i slagterierne. Det nævnes endvidere, at der stilles krav til udledning af rester fra slagterierne i EU. Tilsvarende gælder ikke nødvendigvis i tredjelande, hvor virksomhederne derfor vil få en konkurrencemæssig fordel. Endelig nævnes, at der i EU foregår udvikling af alternative metoder, og at denne metodeudvikling vil kunne blive vanskelige, såfremt kemisk dekontaminering bliver tilladt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

I Danmark er der traditionelt ikke benyttet kemiske midler i bekæmpelsen af sygdomsfremkaldende bakterier som salmonella og campylobacter i kød. Der er i tæt samarbejde med branchen udviklet strategier og handlingsplaner, der sigter mod at nedbringe og om muligt helt udrydde bakterierne i besætningerne og på slagterierne uden brug af kemisk dekontaminering. Grundlæggende bør man fastholde princippet i EU lovgivningen om, at man fjerner problemerne ved kilden i stedet for kemisk efterbehandling. Dvs. at landmændene f.eks. er opmærksomme på at bekæmpe bakterier i besætningerne, og at slagterierne opretholder en god hygiejne under slagteprocessen.

Det er muligt, at brugen af kemiske midler kan anvendes i indsatsen mod de sygdomsfremkaldende bakterier. En forudsætning er, at midlerne ikke har nogen negativ sundhedsmæssig effekt, og at der er en solid og fyldestgørende dokumentation for det.

Det er den videnskabelige vurdering, at der er behov for yderligere forskning i konsekvenserne og effekten af brugen af kemiske midler.

Fra dansk side tillægges det generelt stor betydning, at handelsrestriktioner på fødevarerområdet er baseret på videnskabeligt grundlag.

Det kan ikke udelukkes, at sagen vil kunne få konsekvenser for det fremtidige transatlantiske økonomiske samarbejde, herunder i særdeleshed for det Transatlantiske Økonomiske Råd (TEC). Handelsmæssige hensyn bør på det foreliggende grundlag ikke have fortrin for den videnskabelige vurdering.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På rådsmøderne (landbrug og fiskeri) i april og maj 2008 har et stort antal medlemsstater, heriblandt Danmark, tilkendegivet, at kemikalier ikke bør anvendes ved fremstilling af fødevarer. Det vil underminere den indsats som europæiske fjerkræproducenter har gjort i mange år med at bekæmpe bakterieproblemerne i produktionen og ved håndteringen på slagterierne, hvis det alligevel bliver tilladt at anvende kemisk dekontaminering til allersidst på slagteriet.

Det er endvidere blevet påpeget af nye medlemsstater, at mange af de investeringer, der er blevet gjort i avanceret teknologi i forhold til at sikre hygiejneforholdene i forbindelse med fjerkræproduktionen vil være overflødig, hvis kemisk dekontaminering ender med at blive tilladt.

I forhold til risikoen for udvikling af bl.a. resistente bakterier og betydningen for miljøet, mener flere medlemsstater endvidere, at det foreliggende videnskabelige grundlag for en beslutning ikke er tilstrækkeligt.

Der forventes ikke at være kvalificeret flertal for forslaget ved en afstemning i Rådet den 15. juli 2008.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Notat og grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. maj 2008.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

7. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, for så vidt angår handelsnormer for fjerkrækød KOM (2008) 336

Nyt notat.

Resumé

Forslaget indebærer en ændring af fusionsmarkedsordningen for så vidt angår handelsnormer for fjerkrækød. Kommissionen agter i henhold til hygiejneforordningen at foreslå, at der gives tilladelse til at anvende visse stoffer til fjernelse af overfladeforureningen fra fjerkrækroppe, hvilket i givet fald forudsætter ændring af definitionen af "fjerkrækød" i handelsnormerne, som er omfattet af nærværende forslag.

Endvidere indeholder forslaget en udvidelse af reglerne til også at gælde for tilberedt fjerkrækød, f.eks. marineret fjerkrækød, der er genstand for en stadig stigende omsætning. Definitionerne af "fersk", "frosset" og "dybfrosset" kød er desuden strammet op og er udvidet til også at gælde for tilberedt fjerkrækød, som ifølge forslaget kun må sælges i én af de tre former.

Forslaget forventes ikke i sig selv at indvirke på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2008) 336 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, for så vidt angår handelsnormer for fjerkrækød. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogudgave den 12. juni 2008.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører ændringer til eksisterende fødevarerlovgivning. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget indebærer en ændring af handelsnormerne for fjerkrækød. En ændret definition af fjerkrækød er nødvendig for at kunne vedtage det forslag, som Kommissionen i henhold til hygiejneforordning nr. 853/2004, har fremsat om at tillade kemisk dekontaminering af fjerkrækød.

Derudover er det generelt fundet nødvendigt at tage handelsnormerne for fjerkrækød op til fornyet overvejelse, idet bestemmelserne ikke har været revideret grundigt siden 1990. Siden dengang er der sket en udvikling, dels teknologisk på produktionsstederne, dels på markedet for fjerkrækød med hensyn til produktudvikling og forbrugervaner.

Konkret indeholder forslaget følgende ændringer:

- Handelsnormerne for fjerkrækød er udvidet til at gælde for fjerkrækød i saltlage.
- Definitionen af "fjerkrækød" er ændret, således at andre behandlinger (f.eks. dekontaminering) kan tillades. Den nuværende definition af fjerkrækød tillader kun kuldebehandling. Denne ændring forudsætter dog, at Kommissionens forslag om at tillade dekontaminerende behandling af fjerkrækød i henhold til forordning 853/2004 bliver vedtaget. Hvis det ikke sker, vil den nuværende definition af fjerkrækød blive bibeholdt.
- I definitionen af "fersk fjerkrækød" er det tilføjet at kødet på intet tidspunkt må være stivnet på grund af kulde, hvilket er en skærpelse i forhold til den nuværende definition.
- Definitionen af "frosset fjerkrækød" er ændret, således at det ikke længere vil være muligt for Kommissionen at fastsætte visse tolerancer for opbevaringstemperaturen. Denne må for frosset fjerkrækød ikke være højere end - 12 °C.
- Der er indsat en definition af "tilberedning baseret på fersk fjerkrækød". Herved forstås tilberedt kød, hvortil der er benyttet fersk fjerkrækød. Tilberedt kød er kendetegnet ved at tilberedningen ikke ændrer kødets karakter af fersk kød. Eksempler er marineret kød, kantkrydret kød og kød omviklet med bacon.
- Der er indsat en definition af "fjerkrækødprodukt". Eksempler er pølser, røget bacon og paté.
- Muligheden for underinddeling af kvalitetsklasse A fjerkrækød i klasserne A1 og A2 er af forenklingshensyn fjernet, idet denne ikke har fundet anvendelse i praksis.
- De nuværende handelsnormer fastsætter at fjerkrækød kun må udbydes til salg i én af følgende former: fersk, frosset eller dybfrosset. Denne bestemmelse er i forslaget udvidet til

også at gælde for tilberedninger baseret på fjerkrækød. Det vil sige, at det ikke længere vil være tilladt at markedsføre f.eks. marineret, optøet fjerkrækød.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Bestemmelserne i Kommissionens forslag til ændring af forordning 1234/2007 for så vidt angår handelsnormer for fjerkrækød vil være umiddelbart anvendelige og vil ikke medføre ændringer af den nationale lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle eller samfundsmæssige konsekvenser. Forslaget vurderes ikke umiddelbart at medføre øgede administrative byrder, idet der primært er tale om ændringer af definitioner og udvidelse af bestemmelserne til også at gælde for tilberedt fjerkrækød.

Forslaget forventes ikke at indvirke på beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU.

Høring

Forslaget er lagt på høringsportalen fra den 16. juni 2008.

Det Danske Fjerkræråd, er særdeles tilfredse med at det med de forslåede ændringer ikke længere vil kunne tillades at optø frosset og dybfrosset fjerkrækød og sælge dette som et kølet produkt.

Med henblik på den forslåede ændring af definitionen af fjerkrækød, understreger Det Danske Fjerkræråd sin modstand mod tilladelse af kemisk dekontaminering under henvisning til tidligere fremsendt høringssvar vedrørende dette.

Ved høring i §2-udvalget den 24. juni 2008 henviser Det Dansk Fjerkræråd til tidligere høringssvar og tilføjer yderligere, at der bør med hensyn til udtrykkende fersk og kølet fjerkrækød udvises påpasselighed og entydighed, da disse begreber ofte anvendes i flæng. Udtrykket fersk bør anvendes om behandlingsgraden og udtrykket kølet bør anvendes om opbevaringstemperaturen. Fersk kød, herunder fersk fjerkrækød er defineret i Bilag I i forordning 853/2004. Vi skal understøtte, at vi finder det særdeles vigtigt, at definitionerne i forordning 1234/2007 er i overensstemmelse med definitionerne i bilag I forordning 853/2004. Som eneste undtagelse finder vi det acceptabelt at definitionen af fjerkrækød i forordning 1234/2007 er begrænset til kød af opdrættede fugle under KN-kode 0105, hvor den jo i forordning 853/2004 omfatter kød af alle opdrættede fugle med undtagelse af strudsefugle.

De Samvirkende Købmænd finder, at høringsfristen har været utilstrækkelig. Man har ikke på den korte tid haft mulighed for at gennemgå forslaget grundigt. DSK anfører, at forslaget indebærer en udvidelse af gyldighedsområdet og dermed endnu flere regler, en butik skal holde styr på. Endvidere mener DSK, at hvis der er brug for definition af begreber som fersk burde det gøres horisontalt

og ikke i en handelsnorm. DSK går ikke ind for kemisk dekontaminering. Da de foreslåede ændringer bl.a. vedrører mærkning af produkter, som fremstilles i butikkernes slagter- og delikatesseafdelinger anføres det, at de kan få vidtgående konsekvenser i form af flere administrative byrder. DSK vil gerne have lejlighed til at komme med flere kommentarer, når man har haft lejlighed til at studere forslaget nærmere.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positivt indstillet over for forslaget, idet der er behov for en opdatering af reglerne for handelsnormer for fjerkrækød set i lyset af den teknologiske udvikling og ændrede brugervaner de seneste år.

Samtidig medvirker forslaget til en mere præcis forbrugeroplysning, herunder ved at foreskrive at fjerkræprodukter, der sælges som værende fersk, ikke må have været frosset.

Hermed er der ikke ændret i regeringens holdning til Kommissionens verserende forslag om at tillade dekontaminering af fjerkrækød, det vil sige at regeringen er imod et sådant forslag.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke offentlige tilkendegivelser om holdninger til det fremlagte forslag

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

8. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2015/2006, og (EF) nr. 40/2008 for så vidt angår fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande

KOM (2008) 377

Nyt notat.

Resumé

Forslaget forventes at indeholde mindre ændringer til den generelle TAC/kvoteforordning (TAC = Total Allowable Catches; samlede tilladte fangstmængder)samt TAC/kvoteforordningen for dybhavsarter.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2015/2006 og (EF) nr. 40/2008 for så vidt angår fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande.

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik, særlig artikel 20, og kan vedtages med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget forventes at være et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget forventes at indeholde ændringer til den generelle TAC/kvoteforordning med henblik på at implementere fiskeriaftalen mellem EU og Island samt nogle mindre ændringer af EU's 3. landsaftaler. Desuden forventes en ændring af TAC/kvoteforordningen for dybhavsarter i forhold til at præcisere definitionen af fangstområdet for arten orange savbug.

Ændringerne til den generelle TAC/kvoteforordning forventes at vedrøre:

- implementering af fiskeriaftalen mellem EU og Island, som giver EU's fiskere ret til at fiske 3.000 tons rødfisk i islandsk farvand i 2008 mod at give Island fiskerimuligheder efter lodde i grønlandsk farvand
- implementering af en aftale for fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) om forvaltningen af rødfisk i Irmingerhavet
- implementering af en aftale mellem EU og Grønland vedr. EU's fiskerimuligheder for rødfisk i grønlandsk farvand i 2008
- implementering af en aftale mellem EU og Norge vedr. gennemførelsen af forsøg med nye redskaber med henblik på at reducere discard af torsk.

Desuden forventes forslaget bl.a. at indeholde en korrektion af den mængde blåhvilling, som norske fartøjer har ret til at fiske i EU-farvand, samt en præcisering af, at kvoten for skader og rokke i Nordsøen kun må tages som bifangst.

Endelig forventes et kompromisforslag at kunne indeholde en forhøjelse af TAC for torsk i Det Keltiske Hav.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) vil blive hørt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man positiv over for forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslaget vil kunne opnå kvalificeret flertal.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

9. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond KOM-dokument foreligger ikke

---

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen arbejder med initiativer til forbedring af tilskudsmulighederne inden for rammerne af Den Europæiske Fiskerifond (EFF) samt med lempelser i reglerne om statsstøtte. Emnet er drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23.-24. juni 2008 på grundlag af en informationsnote vedtaget i Kommissionen den 17. juni 2008. Notens indeholder forslag til en række støtteforanstaltninger for fiskeriet. Det forventes, at der på Rådets møde den 15. juli 2008 vil foreligge konkrete forslag.

Baggrund

Rådet havde på sit møde den 24. juni 2008 en drøftelse af brændstofkrisen i fiskeriet med udgangspunkt i Kommissionens note om en initiativpakke, der i forhold til fiskerisektoren skal afbøde virkningerne af brændstofkrisen. Det forventes, at Kommissionen snarest vil fremsætte forslag om støtteforanstaltninger.

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og vil kunne vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Sagen forventes sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Kommissionen har den 17. juni 2008 vedtaget en informationsnote om en initiativpakke, der i forhold til fiskerisektoren skal afbøde virkningerne af brændstofkrisen.

I noten konstateres det, at EU's fiskerisektor lider under problemer med overkapacitet og overfiske- de bestande, og at situationen er forværret i de senere år. De høje brændstofpriser har ramt fiskeri- erhvervet særlig hårdt, fordi priserne på fiskeriprodukter har været stagnerende i de senere år.

Kommissionens forslag til foranstaltninger vedrører både den akutte situation og bidrag til at løse situationen med overkapacitet på langt sigt. Kommissionen lægger op til, at foranstaltningerne un- der EFF skal være i form af en 2-årig undtagelse fra de nuværende bestemmelser. Forslagene er op- delt i:

- 1) Kortsigtede foranstaltninger for hele flåden.
- 2) Foranstaltninger for energiafhængige fartøjer som gennemfører flådetilpasning.
- 3) Markedsrettede foranstaltninger.
- 4) Lettere adgang til EFF-midler.

De kortsigtede foranstaltninger omfatter:

- adgang til 3 måneders oplægning for hele flåden under forudsætning af fartøjet forpligtes til at indgå i en omstruktureringsplan inden for 6 måneder (oplægningen skal starte i 2008). Støtten vil skulle dække faste udgifter og udgifter til besætning. Der skal fastsættes begrænsninger for støtten ("capping"). Medlemslande med begrænsede midler i EFF-programmet vil få adgang til at bruge yderligere nationale midler.
- forhøjelse af tilskudssatsen for energiforanstaltninger på fiskerfartøjer (udskiftning af hovedmo- tor) fra 20 % til 40 %.
- tilskud til rådgivning om energibesparelser på fiskerfartøjer.
- førtidspensionering udvides, så foranstaltningen omfatter andre end deciderede fiskere (ansatte i havne og fiskeauktioner).
- forskning i brændstofbesparende motorer, fartøjer og redskaber
- ændring af de-minimis statsstøtte så den hidtidige grænse på 30.000 € anvendes pr. fartøj i ste- det for pr. virksomhed, men med et loft pr. virksomhed på 100.000 €. Dette vil sandsynligvis skulle ske som en ændring af Kommissionens forordning om de minimis statsstøtte.

Foranstaltningerne for de mindst energieffektive fartøjer vedrører fartøjer, hvor brændstofom- kostningerne er større end 30 % og fartøjerne indgår i en flådetilpasningsplan. Foranstaltninger- ne omfatter:

- adgang til ophugningsstøtte uden begrænsninger (i form af plan for tilpasning til ressource- grundlaget)
- yderligere oplægningsstøtte til fartøjer, der ophugges eller får ny hovedmotor
- yderligere 1½ måneds oplægning til andre fartøjer (inden udgangen af 2009)

- medlemslandene får mulighed for at forhøje støtten til modernisering af fartøjer fra 40 % til 60 % - afhængig af fartøjets alder og flådetilpasningsplanens kapacitetsreduktion.
- adgang til at erstatte et (med tilskud) ophugget fartøj med et nyt mere energieffektivt fartøj med begrænsninger i størrelsesforholdet mellem det nye og udgåede fartøj og inden for et loft fastsat ud fra den gennemførte ophugning (Dette loft hæves fra 4 % til 16 %). Ud over ophugningstilskuddet kan der i visse tilfælde også ydes tilskud til det nye fartøjs hovedmotor.
- støtte til den enkelte fiskers betaling af sociale bidrag. Dette vil sandsynligvis skulle ske i form af en tilpasning af retningslinjerne for statsstøtte til fiskerisektoren.

De markedsrettede foranstaltninger omfatter:

- udvidet anvendelse af EFF-midler på dette område, men inden for eksisterende rammer, til kvalitet, forbrugerinformation, certificering m.v.
- Kommissionen vil lancere en indsats vedrørende overvågning af markedet, mærkning mv. (som forudsættes finansieret af midler uden for EFF via 20-25 mio. € fra det 2. finansielle instrument under den fælles fiskeripolitik).

Med hensyn til lettere adgang til EFF midler foreslås:

- mulighed for at omprogrammere EFF-programmerne, herunder især ved omflytning af midler mellem programmernes akser, således at midlerne til fiskerflåden kan forøges.
- forøgelse af EU's medfinansiering til de foreslåede ad hoc foranstaltninger fra 75 % til 95 %.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har vedtaget en beslutning den 19. juni 2008. I beslutningen er parlamentet positivt indstillet overfor eventuelle hasteforanstaltninger under EFF, herunder i forbindelse med energieffektivitet. Videre opfordrer Parlamentet til frivillig omstrukturering af fiskerflåderne, kompensation for CO₂ reduktion samt en fiskeriforskningsfond inden for rammerne af EU's 7. ramme-program for forskning og udvikling. Endelig bemærkes med henvisning til Europa-Parlamentets beslutning af den 19. juni 2008, at Parlamentet i tilfælde af et konkret forslag fra Kommissionen må forventes at ville acceptere en hasteprocedure i henhold til hvilken Parlamentet vil kunne komme med en hurtig udtalelse.

Gældende dansk ret

Kommissionens note omfatter forslag vedrørende statsstøttere reglerne og vedrørende den Europæiske Fiskerifond. Den Europæiske Fiskerifond anvendes i Danmark på grundlag af lov nr. 1552 af 20/12/2006 om udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren (fiskeriudviklingsloven).

Konsekvenser

Det forventes ikke, at forslaget har lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§ 5-udvalget vil blive hørt om de konkrete forslag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen har forståelse for, at der kan være behov for at tilpasse støtten til fiskeriet i den nuværende situation med høje brændstofudgifter, idet man lægger vægt på, at foranstaltninger bidrager til en varig kapacitetstilpasning inden for erhvervet. samt en større indsats for at fremme udvikling og innovation i fiskerisektoren, herunder med henblik på energieffektivitet og større bæredygtighed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet vil være delt i sagen, og at der vil være en del medlemslande, der støtter mere vidtgående foranstaltninger og lande, som ikke ønsker at gå så langt, som Kommissionen foreslår. De fiskeriansvarlige ministre fra Spanien, Frankrig, Grækenland, Italien, Malta og Portugal har den 17. juni 2008 i en fælles udtalelse opfordret til, at der indføres hjælpeforanstaltninger for fiskeriet, og at der tilføres fiskeriområdet ekstra finansielle midler som følge af brændstofkrisen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

10. Kommissionens ændringsforslag nr. 5 til EU's budget for 2008

KOM (2008) 381

Der henvises til særskilt notat oversendt af Finansministeriet